

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Բանակցութիւններու Դադրեցումը Ներկայիս Ո՛չ Նպատակայարմար

Ատրպէյճանի հերթական սադրանքին հետեւանքով Արցախի Պաշտպանութեան Բանակի չորս զինուորներ կորսնցուցին իրենց կեանքը՝ յուզմունք եւ ցասում յառաջացնելով Հայութեան մօտ: Այս դէպքի ազդեցութեան տակ Արցախի խորհրդարանը Հայաստանի պատուիրակութենէն պահանջեց դադրեցնել բանակցութիւնները, որոնք Միացեալ Նահանգներու հովանաւորութեամբ կ'ընթանային Ուաշինկթընի Մէջ:

«Հակառակ պարագայում բանակցութիւնները շարունակուելու կը նշանակի ատրպէյճանական կողմի յարձակողական պահուածքի խրախուսում եւ միջազգային մակարդակով արտօնութիւն», ըսուած է խորհրդարանի յայտարարութեան մէջ:

Հասկնալի է պատգամաւորներու հոգեկան վիճակը, որուն ազդեցութեան տակ գրուած է սոյն յայտարարութիւնը: Եօթը ամիսէ շրջափակման մէջ, մարդասիրական առաւել խորացող տագնապ, միջազգային անտարբերութիւն. այս բոլորը բնականաբար կ'ազդեն իւրաքանչիւր Հայու եւ յատկապէս Արցախցու սառն մտածելու կարողութեան վրայ: Սակայն, ինչ որ ալ ըլլան պարագաները պէտք չէ շարժիլ ու գործել յուզումնային պահերու ազդեցութեան տակ՝ առիթ չտալով, որպէսզի Ատրպէյճան գործադրութեան դնէ իր ոչ թաքուն նպատակները:

Բոլորիս համար պարզ է որ, Պաքուի իշխանութիւնները իրենց ամենօրեայ սպառնալիքներով ու սադրանքներով կը փորձեն հող պատրաստել՝ Արցախի ու Հայաստանի դէմ ռազմական գործողութիւններու դիմելու համար: Տակաւին վերջերս թշնամի երկրի պաշտպանութեան նախարարը կը յայտարարէր՝ «մեծ ջանքեր չեն պահանջուիր զինաթափելու Ղարաբաղի մէջ մնացած ապօրինի ռազմական խմբաւորումները»: Արցախ-Ատրպէյճան սահմանին վրայ տեղի ունեցող ռազմական գործողութիւնները հող կը պատրաստեն լայնածաւալ յարձակման համար: Ներկայիս Ատրպէյճանը զսպող միակ ազդակը շարունակուող բանակցութիւններն են, ըլլան անոնք ուաշինկթընեան, պրիւքէլեան եւ կամ մոսկովեան:

Յատկապէս Ուաշինկթըն եւ Պրիւքէլեան բացայայտ կը խօսին Արցախի իրաւունքներու եւ անվտանգութեան մասին: Նոյնպէս Մոսկուան կը պահանջէ Լաչի-

«Խաղաղութեան Հանձնայնագրին Շուրջ Յառաջընթաց Արձանագրուած է», Ըսաւ Էնթընի Պլինքըն

Յունիս 27-29-ին Հայաստանի արտաքին գործերու նախարար Արարատ Միրզոյեանը եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործերու նախարար Ճէյհուն Պալազմովը Վիրճինիա նահանգի Արլինկթըն քաղաքի Ճորճ Շուլցի արտաքին գործերու ազգային ուսումնական կեդրոնին մէջ ունեցան երկկողմ բանակցութիւններ:

Ուաշինկթընի մէջ արտաքին գործերու նախարարները հանդիպեցան ԱՄՆ պետական քարտուղար Էնթընի Պլինքընի եւ ԱՄՆ նախագահի՝ ազգային անվտանգութեան հարցերով խորհրդական Ճէյք Սալիվանի հետ:

Նախարարներն ու անոնց խումբերը շարունակած են յառաջընթացը «Խաղաղութեան եւ միջպետական յարաբերութիւններու հաստատման մասին» երկկողմ համաձայնագրի նախագիծին շուրջ: Անոնք համաձայնութեան հասած են համաձայնագրի նախագիծի եւս քանի մը յօդուածներու շուրջ եւ արձանագրած են փոխըմբռնման յառաջընթաց՝ միեւնոյն ժամանակ արձանագրելով, որ քանի մը առանց-

Ուաշինկթընի մէջ կայացան արտաքին գործերու նախարարներու միջեւ հերթական բանակցութիւնները

քայլին հարցերու շուրջ դիրքորոշումները կը պահանջեն հետագայ աշխատանք:

Երկու նախարարները իրենց գնահատանքը յայտնած են ամերիկեան կողմին Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ բանակցութիւնները հիւրընկալելու համար եւ յայտնած են բանակցութիւնները

ընդ շարունակելու իրենց յանձնառութիւնը:

ԱՄՆ պետական քարտուղար Էնթընի Պլինքըն յայտնած է, որ Հայաստանն ու Ատրպէյճանը ձեռք բերած են խաղաղութեան համաձայնագրի «հետագայ յառաջընթաց»՝

Ամերիկայի Անկախութեան Տօնին Առթիւ Փաշինեան Ընդհանուրա՛ծ Է Ծօ Պայտընին

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան շնորհաւորական ուղերձ յղած է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճօ Պայտընին՝ Անկախութեան օրուան առթիւ:

Շնորհաւորական ուղերձին մէջ ըսուած է.

«Մեծարգո՛յ պարոն նախագահ,

Հայաստանի Հանրապետութեան եւ իմ անունից ջերմօրէն շնորհաւորում եմ Ձեզ եւ Միացեալ Նահանգների բարեկամ ժողովրդին Անկախութեան օրուայ կապակցութեամբ:

Միացեալ Նահանգները եւ իր ժողովուրդը պետութեան կերտման բարդ գործընթացն անցել են անկախութեան գաղափարի շուրջ համախմբման, ժողովրդավարական

ապագայի տեսլականի ձեւաւորման եւ դժուարութիւնները միասնաբար յաղթահարելու ճանապարհով: ԱՄՆ-ի շարունակական առաջնորդութիւնը ժողովրդավարութեան հարցում իր նպաստն է բերում ազատութեան, հաւասարութեան եւ մարդու անօտարելի իրաւունքների հիմնարար արժէքների առաջնորդմանը բազմաթիւ երկրներում:

Վերջին տարիների հայ-ամերիկեան աշխույժ երկկողմ յարաբերութիւնները խոստովանելի են՝ յատկապէս ժողովրդավարական բարեփոխումների, օրէնքի գերակայութեան ամրապնդման եւ փտածութեան դէմ պայքարի ոլորտներում: Ուրախ եմ արձանագրել, որ

Ատրպէյճան Պետք Է Վերջ Դնէ ԼՂ Մարդասիրական Ծգնաժամին. Amnesty International

Միջազգային իրաւապաշտպան Amnesty International կազմակերպութիւնը Թուրքիոյ գրաւում կատարած է Լաչինի միջանցքի արգելափակման մասին:

Գրաւման մէջ կ'ըսուի, որ Յունիս 15-ին Ատրպէյճանը դադրեցուցած է բոլոր տեսակի փոխադրումները Լաչինի միջանցքով՝ Լեւոնային Ղարաբաղը Հայաստանին կապող միակ ճանապարհով:

Amnesty International-ը նշած է, որ տարածաշրջանը շրջափակման մէջ է 2022 թուականի Դեկտեմբերէն: Այդ ժամանակէն ի վեր Լեւոնային Ղարաբաղի ժողովուրդը յոյսը կը դնէ ուսական խաղաղապահ ուժերուն եւ Կարմիր խաչի մարդասիրական օգնութեան վրայ:

«Այժմ ատրպէյճանցի զինուորները արգելափակած են մուտքը, մարդասիրական ճգնաժամը աւելի կը խորանայ: Յունիս 26-ին Կարմիր խաչը թոյլ տուաւ վերսկսիլ ծանր հիւանդներու տարահանումը: Այնուամենայնիւ, հիւանդանոցներու մէջ դեղորայքի եւ բժշկական պարագաներու խիստ պակաս կայ: Ատրպէյճանի իշխանութիւնները պէտք է վերացնեն Լեւոնային Ղարաբաղի շրջափակումը եւ վերջ դնեն թափ առնող մարդասիրական ճգնաժամին», յայտարարած է կազմակերպութիւնը:

ՎԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Երեւանի Կեդրոնում Արցախ «Փրկողներն» Օգնում են Պաքուին Ֆրանսային Բանակցային Սեղանից Դուրս Թողնելուն

ՎՈՎԱ ՅԱՎՈՐԵԱՆ

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան պաշտօնական կայքը տեղեկութիւն տարածեց, թէ իբր Ֆրանսայի նախագահ էմանուէլ Մակրոնը Մարսել կատարած եւօրեայ այցի ժամանակ, որի ընթացքում հանդիպել է Մարսելի հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ, յայտարարել է, թէ նա Ալիեւի վրայ աւելի շատ ճնշում է բանեցրել եւ կը բանեցնի, քան Փաշինեանը: «Հարցը Փաշինեանն է: Ես Արցախի հարցով միակն եմ, որ յստակ կեցուածք եւ պատգամ ունեմ: Չկասկածէք Արցախի եւ ընդհանրապէս Հայաստանի հարցերով վճռակաշունքեան մէջ: Պիտի շարունակեմ ջանքերս, նոյնիսկ եթէ մինչ օրս այս օրակարգով գրեթէ միակն եմ միջազգային ընտանիքի մէջ:

«Գիտէք նաեւ, որ առաջին անգամ Ֆրանսան Հայաստանում իր դեսպանութիւն է ուղարկել գինուորական կցորդ, իսկ դա ինչ-որ բան նշանակում է, չէ՞: Մենք պիտի անենք մեր կարելին, առաւելագոյնը», - ըստ դաշնակցականի յայտարարութեան՝ ասել է էմանուէլ Մաքրոնը:

Այս լուրը պաշտօնապէս դեռեւս ո՛չ հերքուել է, ո՛չ հաստատուել: Միայն Մարսելի հայ համայնքի

քի հետ կազմակերպուած Ֆրանսայի նախագահի հանդիպմանը մասնակցած երիտասարդներից մէկն է հերքել ՀՅԴ կողմից մամուլում տարածուած լուրը:

Երիտասարդը յայտնել է, որ հանդիպման ամբողջ ընթացքում համանման որեւէ յայտարարութիւն Ֆրանսայի նախագահը չի արտաբերել, այլ ընդհակառակը՝ շեշտել է հայ-ֆրանսական բարեկամական յարաբերութիւնների եւ մշակութային կապի կարեւորութիւնը:

Ինչ-որ դաշնակցականի՝ մերկայարանոց յայտարարութիւն չի շեցնող այս լուրին անմիջապէս արձագանքեց Պաքուն՝ նշելով. «Նախկինում Մաքրոնը բազմիցս հանդէս է եկել հակաստորայէջմանական յայտարարութիւններով թէ՛ պատերազմի ժամանակ, թէ՛ դրանից չետոյ, ինչը ակնյայտ խօսում է այն մասին, որ Ֆրանսայի նախագահը հայկական լուպլիի հերթական գործիքն է»:

Աւելին՝ ատրպէյճանական Trend գործակալութիւնը, վկայակոչելով դիւանագիտական իր աղբիւրները, գրում է, որ Պաքուն Ֆրանսայի դեսպան Անն Բուալոնը կանչուել է Ատրպէյճանի ԱԳՆ:

«Բուալոնը կանչուել է պարզաբանումներ տալու Ֆրանսայի

նախագահ էմանուէլ Մաքրոնի՝ Պաքուի եւ Երեւանի միջեւ բանակցութիւնների հետ կապուած «Ատրպէյճանի վրայ ճնշում գործադրելու» մասին յայտարարութիւնների վերաբերելով: Դեսպանին ներկայացուել է Պաքուի դիրքորոշումը, որ Մաքրոնի՝ հայկական լրատուամիջոցներում հրապարակուած խօսքերը պէտք է պաշտօնապէս հաստատուեն կամ հերքուեն», - ասում է ատրպէյճանական լրատուականի հրապարակման մէջ:

Ֆրանսայի դեսպանը, ըստ գործակալութեան, պատասխանել է, որ Մաքրոնի կողմից արուած ենթադրեալ յայտարարութիւնների մասին տեղեկութիւններ չունի:

Ինչո՞ւ Ատրպէյճանը հայճեպօրէն արձագանքեց որեւէ կերպ պաշտօնապէս չհաստատուած եւ ոչ պաշտօնական խողովակներով տարածուած այս տեղեկութեանը, որն արուել է ոմն դաշնակցականի կողմից: Պատասխանն ակնյայտ է. Ատրպէյճանը շահագրգռուած է Ֆրանսային դուրս թողնել բանակցային սեղանից, արժեզրկել նրա միջնորդի կարգավիճակը եւ Ֆրանսային ներկայացնել որպէս կանխակալ հայամէտ կողմ, որն ունակ չէ կատարել անկողմնակալ միջնորդի դեր:

Այս մասին, վստահաբար, դաշնակցականները շատ լաւ գիտեն:

Որովհետեւ Պաքուն մէկ անգամ արդէն հրաժարուել է մասնակցել քառակողմ բանակցութիւններին՝ պատճառաբանելով, թէ չեն ուզում, որ ֆրանսական կողմը ներկայացուած լինի որպէս միջնորդ, քանի որ բացայայտ պրոհայկական դիրքաւորում ունի: Իսկ հայկական կողմը ամէն ինչ անում է, որ Ֆրանսան մնայ բանակցային սեղանին որպէս միջնորդ: Եւ ուրեմն, եթէ անգամ էմանուէլ Մաքրոնը իրօք այդպիսի յայտարարութիւն է արել ֆրանսահայերի հետ հանդիպման ժամանակ, ապա ինչո՞ւ է փակ հանդիման ժամանակ արուած այս արտայայտութիւնը Դաշնակցութիւնը տարածում՝ լաւ իմանալով, որ այն կարող է Պաքուն օգտագործել Հայաստանի եւ Արցախի դէմ:

Երեւանի, Պէյրութի, Հալէպի, Լոսի փողոցներում Արցախ «փրկող» կազմակերպուած խմբաւորումը Հայաստանի գործող իշխանութիւններին վարկանիշային վնաս հասցնելու մոլուցքից կուրացած անում է քայլեր, որոնք ոչ թէ չեն փրկում Արցախը, այլ հապէս վնասում են Արցախի եւ Հայաստանի շահերին:

Ակնյայտ է, որ այս ուեւանշիտ խմբաւորման համար Արցախն ընդամէնը պատրուակ է կամ, եթէ կ'ուզէք, գործիք՝ իշխանութեան գալու եւ այն պահելու համար:

«CIVIC.AM»

Դա Պէտք է Հայաստանին Ու Արցախին, Ուրիշ Ոչ Մէկի

ՅԱՎՈՐ ԲԱՂԱԵԱՆ

Ինչպէս պարբերաբար, այդպէս էլ Արցախի ու Ատրպէյճանի շփման գծում վերջին սրացումից յետոյ վերստին թեժացան խօսակցութիւններն այն մասին, որ Արցախում պէտք են միջազգային խաղաղապահներ: Եթէ իհարկէ խնդիրները դիտարկենք «պէտք է»-ի համատեքստում, ապա ոչ մի խաղաղապահ էլ պէտք չէ, այլ պէտք է իրավիճակը վերադառնայ կամ վերադարձնել մինչեւ 2020 թուականի Սեպտեմբերի 27, Արցախը պէտք է լիարժէք կապուած լինի Հայաստանին, հայկական ուժերը պէտք է կանգնած լինեն Քարվաճառում, Զրականում եւ այլն:

Բայց դա անիրատեսական է, երազ, ցնորք, պատրանք, կ'ասեն շատերը: Եւ կը լինեն միանգամայն իրաւացի: Բայց, եթէ օրինակ միջազգային խաղաղապահների մասին խօսակցութիւնը նոյնքան պերճախօս չէ, որքան կորսուած տարածքների վերադարձը, դա դեռ չի նշանակում, որ աւելի իրատեսական ու ռացիոնալ է եւ հապէս տարբերում է այդ պատրանքից կամ ցնորքից: Իհարկէ, միջազգային խաղաղապահ ուժերի թեման պատրանք, ու ցնորք չէ, հաստատապէս, բայց անիրատեսական է, մի շարք պատճառների ու հանգամանքների բերումով: Անիրատեսական է առնուազն այն առումով, ինչով կախուած կարող է լինել Հայաստանից ու Արցախից: Միջազգային խաղաղապահ ուժեր Հայաստանին ու Արցախին պէտք են, բայց ուրիշ ոչ մէկին դա պէտք չէ: Դրա վկայութիւնն է այն, որ անգամ Լաչինի միջանցք միջազ-

գային փաստահաւաք առաքելութիւն գործողները վերաբերեալ Երեւանի առաջարկը չի արժանանում միջազգային շատ, թէ քիչ հաստատուն ուղղորութեան եւ հաւանութեան: Սրա պատճառն էլ բաւականին պարզ է:

Որեւէ մէկը, առաւել եւ համաշխարհային պատերազմի ներկայիս պայմաններում, չուրի բարդ եւ կոնֆլիկտային իրավիճակում կայունութեան համար պատասխանատուութիւն ստանձնելու շահ: Առաւել եւս, որ դա կը նշանակի թեթեւացնել Ռուսաստանի՝ այսպէս ասած միջազգային հանրութեան ներկայիս գլխաւոր հակառակորդի պատասխանատուութեան բեռը: Ինչո՞ւ անել դա, եթէ խնդիրը հակառակն՝ Ռուսաստանին ծանրաբեռնել յաւելեալ բեռով:

Միջազգային խաղաղապահ ուժերը նշանակելու են նաեւ կոշտ խօսակցութիւն Ատրպէյճանի հետ, ստիպելով չարել իրավիճակը: Դա կը նշանակի հակադրութիւն Ատրպէյճանի հետ, ինչը բոլորովին չի տեղաւորում միջազգային խոշոր դերակատարների ծրագրերի մէջ: Այդ

ամէնը համառօտ, որովհետեւ կայ իրանի հարց, կայ ռուս-իրանական դաշինքի հակադրման հարց, կայ Չինաստանի հակադրման հարց, որտեղ Ատրպէյճանն ու Թուրքիան արեւմտեան բեւեռի համար ունեն առանձնաշատուկ նշանակութիւն: Այլ կերպ ասած, այսօր եւ տեսանելի ապագայում՝ քանի դեռ համաշխարհային պատերազմ է, ոչ մէկին Արցախում միջազգային խաղաղապահ պէտք չէ՝ Հայաստանից ու Արցախից բացի: Դա չի նշանակում անշուշտ, որ պէտք չէ բարձրաձայնել այդ մասին պարբերաբար: Դա պէտք է անել, առնուազն միջազգային հանրութեանը իր պատասխանատուութեան մասին յիշեցնելու համար, բայց պէտք չէ այդ առնչութեամբ ունենալ պատրանք, թէ բաւական է Հայաստանն ու Արցախը ասեն այդ մասին, ու ամէն ինչ կը լինի: Չի լինելու, եւ Հայաստանն ու Արցախը խօսելով այդ մասին, այդուհանդերձ պէտք է մտածեն, որ խնդիրների լուծումը պէտք է փնտուեն այլ ուղղութեամբ եւ մեթոդաբանութեամբ:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Նախագահ Խաչատուրեան Սերժած է Ներում Շնորհել Նաիրի Յունացեանին Եղբորը

Նախագահ Վահագն Խաչատուրեան մերժած է ներում շնորհել Նաիրի Յունացեանին եղբորը՝ ցմահ բանտարկուած կարէն Յունացեանին: Նախագահ Խաչատուրեանի հրամանագիրը հրատարակուած է Արդարադատութեան Նախարարութեան պաշտօնական կայքէջին մէջ: Մերժման պատճառներուն մասին չի հաղորդուել:

Հրամանագիրը ստորագրուած է Յունիս 26-ին: Հոկտեմբեր 27-ի ոճրագործութեան պարագլուխին եղբայրը աւելի վաղ դիմած էր կառավարութիւն՝ խնդրելով իրեն ներում շնորհել եւ ազատ արձակել: Ահաբեկչութեան գործով ցմահ բանտարկուած են նաեւ յանցախումբի պարագլուխ Նաիրի Յունացեանը եւ եւս երեք հոգի:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ՊԱՇՏՏԱԹԵՐԹ
ՄՈՅԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի
ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐԽՈՏԱՆԵԱՆ
ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԷ ԱՋԱՊԱՅԵԱՆ
MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

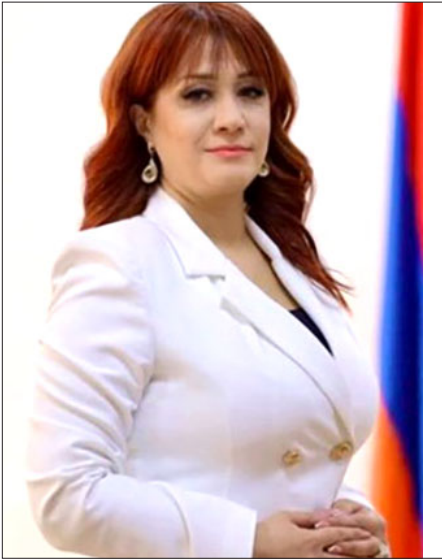
Վարչապետը Ամենօրեայ Շփումներու Մէջ Է Արցախի Նախագահին Դետ. Մամուլի Խօսնակ

Հայաստանի վարչապետի մամուլի քարտուղար Նազելի Պաղտասարեանը կը հերքէ վերջին օրերուն տարբեր լրատուականներու կողմէ շրջանառուող լուրերը, թէ Հայաստանեան իշխանութիւնները բոլոր մակարդակներով դադրեցուցած են իրենց շփումները Լեռնային Ղարաբաղի գործընկերներուն հետ:

«Աւելին, նշուած է, որ Լաչինի միջանցքի արգելափակման հետեւանքով ստեղծուած մարդասիրական ճգնաժամը ՀՀ կառավարութեան օրակարգից դուրս է», Ֆէյսպուքով գրած է Պաղտասարեանը՝ շարունակելով:

«Իրականութեան հետ աղերս չունեցող այս պնդման առումով կարեւոր ենք համարում ընդգծել, որ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը բազմիցս է նշել Արալիկ Յարութիւնեանի հետ ամէնօրեայ շփումների մասին: Այս հանգամանքը հրապարակային ելոյթներում եւ տարբեր ձեւաչափերում վերահաստատել է նաեւ ԼՂ նախագահը:

Յանկանում ենք եւս մէկ անգամ յիշեցնել, որ դեռ 2022 թուականի տարեկան լաչինի միջանցքի արգելափակման հետեւանքով մարդասիրական ճգնաժամի կառավարման եւ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին աջակցելու նպատակով փոխվարչապետ Տիգրան Խաչատրեանի գլխավորութեամբ ձեւաւորուել է աշխատանքային

Վարչապետի մամուլի քարտուղար Նազելի Պաղտասարեան

խումբ, որի խնդիրը Լեռնային Ղարաբաղի իշխանութիւնների հետ մարդասիրական հարցերի մշտադիտարկում իրականացնելն ու անհրաժեշտ հրատապ աջակցութիւն ցուցաբերելն է, այդ թւում՝ միջազգային կազմակերպութիւնների օգնութեամբ: Աշխատանքային խմբում ընդգրկուած են առողջապահութեան, աշխատանքի եւ ընկերային հարցերու, տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցուածքների, ելեմուտքի նախարարները, ինչպէս նաեւ պետական այլ գերատեսչութիւնների ներկայացուցիչներ»:

Յովիկ Աբրահամեանի Ընտանիքին Պատկանող Դոզին Օրինականութիւնը Կը Վիճարկուի

Հայաստանի Գլխավոր Դատախազութիւնը Արտաշատի համայնքապետին դէմ շարք մը հայցադիմումներ ներկայացուցած է վարչական դատարան՝ պահանջելով անվաւեր ճանչնալ Նարեկ Միսիսեանի գիւղերու ղեկավարներուն կողմէ Աբրահամեաններուն օտարած մօտ 161 հա հողի օրինականութիւնը, ինչպէս նաեւ վերացնել հետեւանքները: :

Արարատի մարզի Միսիսեան համայնքին ղեկավարը 2004-ի Սեպտեմբեր 24-ին 5 տարբեր որոշումներով ընդհանուրը 40,6 հա հողատարածք օտարած է նախկին վարչապետ Յովիկ Աբրահամեանի որդե-

ւոյն՝ Արգամ Աբրահամեանին: 2003-ի Փետրուար 7-ի որոշմամբ 4092 քմ, հողամաս ալ օտարած է Յովիկ Աբրահամեանին կնոջ՝ ձուլիեթ Աբրահամեանին:

Ինչպէս «Հետք»-ին փոխանցած են Գլխավոր Դատախազութեանն է՝ համայնքի ղեկավարին որոշումները կայացուած են օրէնքի խախտմամբ, քանի որ օտարուած են պահեստային ֆոնտի հողերուն վրայ ընդգրկուած հողամասեր՝ առանց անոնց նպատակային նշանակութեան փոփոխութեան, մինչդեռ անոնց օտարումը կը թոյլատրուի միայն նպատակային նշանակութիւնը փոխելէ յետոյ:

Ստորագրահաւք՝ Արցախը Ատրպէյճանի Մաս Ծանչնալը Քրեականացնելու Նպատակով

Արցախը Ատրպէյճանի մաս ճանչնալը քրեականացնելու նպատակով խումբ մը քաղաքացիներ՝ հանրային, մշակութի գործիչներ, նախկին պաշտօնեաներ ու պատգամաւորներ ստորագրահաւք նախաձեռնած են՝ «Հայաքուէ» խորագրով:

Նախաձեռնութեան հեղինակները կ'առաջարկեն Քրեական օրէնագիրքին մէջ լրացում կատարել եւ Հայաստանի անունով Արցախը Ատրպէյճանի մաս ճանչցող պաշտօնատար անձերու համար պատիժ սահմանել՝ 10-15 տարուան բանտարկութիւն:

«Առաջին կէտը նախատեսում է քրեականացնել Հայաստանի Հանրապետութեան անունից Արցախի ճանաչումը այլ պետութեան կազմում, երկրորդ կէտը նախատեսում է քրեականացնել Հայաստանի Հանրապետութեան անունից Հայոց Յե-

ղասպանութեան միջազգային ճանաչումից հրաժարումը: Ինչո՞ւ հէնց այդ երկու կէտերը, որովհետեւ այդ երկու կէտերն ուղիղ կերպով նշուած են որպէս համազգային նպատակներ Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան հռչակագրում, որն ընդունուել է 1990 թուականի Օգոստոսի 23-ին եւ որպէս այդպիսին հանդիսանում են Հայաստանի սահմանադրական կարգի հիմք», ըսաւ «Հայաքուէ»-ի համակարգող Աւետիք Չալապեանը:

Եթէ Հայաստանի 50 հազար քաղաքացիներու ստորագրութիւն հաւաքուի, ապա, ըստ Սահմանադրութեան, հարցը պէտք է մտնէ Ազգային ժողովի օրակարգ: Իսկ եթէ խորհրդարանը դաջն չհաստատէ՝ անհրաժեշտ պիտի ըլլայ 300 հազար ստորագրութիւն՝ նախագիծը հանրաքուէի դնելու համար:

Նուազագոյն Կենսաթոշակի Չափը Հաւասարած Է Պարէնային Չամբիւղի Արժեքին

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան՝ Յունիս 29-ի նիստին որոշում կայացուած է բարձրացնել նուազագոյն կենսաթոշակներու եւ նպաստներու չափերը, ինչպէս նաեւ հաստատուած է Պարէնային անվտանգութեան համակարգի զարգացման ռազմավարութիւնը եւ 2023-2026 թուականներու գործողութիւններու ծրագիրը:

Իրականացուող փոփոխութիւններով՝ կառավարութիւնը քայլեր պիտի ձեռնարկէ մինչեւ 2026 թուականը նուազագոյն կենսաթոշակի եւ կենսաթոշակի միջին չափերը հաւասարեցնել, համապատասխանաբար՝ պարէնային եւ սպառողական զամբիւղներու արժեքներուն:

Ըստ նախատեսուող փոփոխութիւններուն՝ 2023-ի Յունիս 1-էն նուազագոյն կենսաթոշակի չափը պիտի կազմէ 36 հազար դրամ՝ ներկայիս 31 հազար 600 դրամի փոխարէն: Ըստ էութեան, 2018 թուականին համեմատ, սոյն փոփոխութեամբ նուազագոյն կենսաթոշակի չափը աճած է 20 հազար ՀՀ դրամով կամ 225 տոկոսով:

Այս տարուան առաջին եռամսեակին պարէնային զամբիւղի ամսական արժեքը 1 շունչի հաշուով կազմած է 36 հազար 188 դրամ, իսկ նուազագոյն սպառողական զամբիւղին արժեքը՝ 66

Հազար 943 դրամ:

Ըստ ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի՝ կենսաթոշակներու բարձրացմամբ յետվճարը հաշուի առնելով՝ պարէնային զամբիւղը կ'ապահովուի 99 տոկոսով, իսկ սպառողական զամբիւղը՝ 73,7 տոկոսով միջին կենսաթոշակի եւ սպառողական զամբիւղի յարաբերակցութիւն: Այսպիսով, նուազագոյն կենսաթոշակի չափը արդէն իսկ հաւասարած է պարէնային զամբիւղի արժեքին, որ մարդու օրկանիզմին անհրաժեշտ անունը ի նուազագոյն քանակը կ'ապահովէ՝ օրական 2412,1 ջերմութ:

Պարէնային անվտանգութեան համակարգի զարգացման ռազմավարութեան իրականացման շնորհիւ եւս կ'ակնկալուի ապահովել բնակչութեան բոլոր խումբերուն համար նուազագոյն պարէնային զամբիւղի հասանելիութիւն:

Ութը Կալուած Նուէր Ստացած Դատաւորի Լիազօրութիւնները Դադրեցուեցան

Բարձրագոյն Դատական Խորհուրդը հրապարակեց Երեւան քաղաքի Առաջին ատեանի Ընդհանուր իրաւասութեան քրեական դատարանի դատաւոր Դաւիթ Յարութիւնեանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ որոշումը:

«Բարձրագոյն Դատական Խորհուրդը քննելով արդարադատութեան նախարարի պարտականութիւնները կատարող Լեւոն Բալեանի միջնորդութիւնը՝ Երեւան քաղաքի Առաջին ատեանի Ընդհանուր իրաւասութեան քրեական դատարանի դատաւոր Դաւիթ Յարութիւնեանին կարգապահական պատասխանատուութեան ենթարկելու վերաբերեալ, որոշեց այն բաւարարել: Երեւան քաղաքի Առաջին ատեանի Ընդհանուր իրաւասութեան քրեական դատարանի դատաւոր Դաւիթ Յարութիւնեանի լիազօրութիւնները հական կարգապահական խախտման հիմքով դադարեցնել: Որոշումն ուժի մէջ է մտնում հրապարակման պահից եւ վերջնական է», ներկայացուցած է ԲԴԽ նախագահ Կարէն Անդրէասեանը:

Դատաւոր Դաւիթ Յարութիւնեանը լրագրողներու հետ զրոյցին յայտնած է, թէ առաջին իսկ օրէն իրեն համար անսպասելի ոչինչ եղած է:

Դատաւոր Դաւիթ Յարութիւնեան

Դատաւոր Յարութիւնեանը իր երիտասարդ տարիքին ահռելի հարստութեան տէր է: Ընդ որում, ան ամբողջ աշխատանքային ասպարէզի ընթացքին եղած է բացառապէս պետական ծառայող: Այս դատաւորը մինչ չեղափոխութիւնը հիմնականին մէջ բաւարարած է կալանք տալու դատախազութեան միջնորդութիւնները եւ միայն չեղափոխութեանէն յետոյ «բարիացած» եւ մերժած է նման միջնորդութիւնները:

42-ամեայ Յարութիւնեանը Փտածութեան Կանխարգիւման Յանձնաժողով ներկայացուցած իր՝ 2022 թուականի գոյքի, եկամուտներու, ծախսերու, շահերու յայտարարագրին մէջ յայտարարագրած է ընդհանուր 10 անշարժ գոյք, որոնցմէ 9-ը իրեն կը պատկանին միանձնեայ սեփականութեամբ, մէկը՝ համայնքի սեփականութեամբ: Ուշագրաւ է, որ գոյքերէն 8-ը Յարութիւնեանը նուիրատուութիւն ստացած է:

ԼՈՒՐԵՐ

Փաշինեան Յեռախօսագրոյց Ունեցած Է Թուրքիոյ Նախագահ Էրտողանի Յետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան հեռախօսագրոյց ունեցած է Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեպ Թայյիպ Էրտողանի հետ:

Վարչապետը շնորհակտութեամբ է նախագահը Քուրպան Պայրամի առթիւ, իսկ նախագահը շնորհակտութեամբ է վարչապետը գալիք Վարդավառի՝ Յիսուս Քրիստոսի Պայծառակերպութեան տօնի առթիւ:

Ղեկավարները քննարկած են իրենց երկիրներուն միջեւ երկկողմ յարաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացը: Այս ծիրին մէջ, քննարկուած է դիւանագիտական անձնագրեր ունեցողներու եւ երրորդ երկիրներու քաղաքացիներու համար ցամաքային սահմանի բացման մասին պայմանաւորուածութեան կատարման ընթացքը:

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ հեռախօսագրոյցին ընթացքին նախագահ Ռեճեպ Էրտողանը յայտնած է, որ Թուրքիան պիտի շարունակէ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու լիարժէք կարգաւորման գործընթացը, նշուած է թրքական կողմին տարածած հաղորդագրութեան մէջ:

«Բանակցութիւններու ընթացքին քննարկուած են նաեւ երկկողմ յարաբերութիւնները: Նախագահ Էրտողան ըսած է, որ Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ յարաբերութիւններու լիարժէք կարգաւորման համար մեկնարկած գործընթացին մինչ այժմ վստահութեան ամրապնդման միջոցներ ձեռնարկուած են, եւ այդ գործընթացը պէտք է շարունակուի», կը փոխանցէ «Անատոլու» պետական գործակալութիւնը՝ վկայակոչելով Թուրքիոյ նախագահականին հաղորդագրութիւնը:

«Զրկանք Կրելով Պէտք Է Հասնինք Ինքնորոշման»: Արայիկ Յարութիւնեան

Արցախի Ազգային Ժողովին մէջ, Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանը պատասխանելով պատգամաւորներու հարցումներուն անդրադարձաւ Պաքու-Ստեփանակերտ երկխօսութեան՝ նշելով, որ ինք կրնայ ենթարկուիլ միայն ժողովուրդի ճնշման: Արայիկ Յարութիւնեան ըսաւ, որ կը յարգէ բոլոր կարծիքները, որոնք տարբեր են՝ երթալ Պաքուի մէջ երկխօսիլ, երկխօսիլ, սակայն երրորդ երկրի մէջ կամ առհասարակ չհամաձայնիլ երկխօսութեան երթալ Պաքուի հետ:

Յարութիւնեան, միեւնոյն ժամանակ նշեց, որ պէտք է ընդհանուր նպատակ ունենալ՝ թէկուզ այդ նպատակին հասնելու համար կրնայ մարդիկ տարբեր քայլեր պատկերացնեն, բայց այդ նպատակին հասնելու համար, ըստ Յարութիւնեանի, միանշանակ է, որ պէտք է զրկանքներ կրէ արցախցին: «88 թուականին շարժումը սկսել ենք, գլխներս տուել են՝ Սովետական միութիւնը: Նրանից յետոյ մենք դիմադրել ենք, կրել ենք զրկանքներ՝ շաքարաւազ չենք ունեցել, ուտելիք չենք ունեցել, ձէթ չենք ունեցել: Իրավիճակը նպաստաւոր է եղել, պատերազմական գործողութիւնների ընթացքում կարողացել ենք յաջողութիւններ գրանցել, եւ եկել է մի փուլ, որ Ղարաբաղի հետ ոչ միայն հաշուի էին նստում, այլ քննարկում էին՝ 5 շրջանը տուէք, 2-ը մնայ ձեզ... արդէն ինքնորոշութեան ամենաբարձր աստիճանն ունէինք, հաշուի էին նստում մեզ հետ: Այսօր հաշուի չեն նստում, քանի որ մենք

Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեան

պատրաստ չենք, մենք զրկանքներ կրելը համարում ենք մեզ համար կործանարար, ոչ, դա կործանարար է: Ընկերներ, շաքարաւազ չունենալը դեռ չի նշանակում զրկանք կրել: Այո՛, մենք մեր զրկանք կրելով պէտք է հասնենք ինքնորոշման իրաւունքի: Բայց եթէ ընտրեցինք հանգստութիւնը, մի տարի յետոյ հանգստութիւն չենք ունենալու», ըսաւ Արայիկ Յարութիւնեան:

Նախագահ Յարութիւնեան նշեց նաեւ, որ հնարաւորութիւն կը տեսնէ ինքնորոշման իրաւունքը իրացնելու. «Եթէ հնարաւոր չլինէր, ես մի օր չէի մնայ իմ պաշտօնին: Հրաժարական կը տայի, կ'ասէի՝ ժողովուրդ ձեւ չկայ... ինքնորոշման իրաւունքի միջազգային կանոնից ոչ մէկը մեզ չի կարող զրկել»:

Ատրպէյճանի Սադրանքը Նպատակ Ունի Զեզոքացնել Խաղաղութիւնը Հաստատելու Զանքերը. ՀՀ Վարչապետ

Յունիս 28-ին, Ատրպէյճանի գինուած ուժերու ստորաբաժանումները հրետանային միջոցներէ կրակ բացած են Մարտունիի եւ Մարտակերտի հայկական դիրքերու ուղղութեամբ՝ կիրառելով նաեւ անօդաչու թռչող սարքեր, որուն պատճառաւ հայկական կողմը ունեցած է 4 զոհ:

Ատրպէյճանի կողմէ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ Յունիս 28-ին իրականացուած սադրանքը նպատակ ունի չէզոքացնել Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութիւնը հաստատելու, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդին իրաւունքները եւ անվտանգութեան հարցերը հասցէագրելու ջանքերը: Կառավարութեան նիստին ժամանակ այս մասին յայտնեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան:

«Ցաւակցութիւն յայտնելով զոհուածների հարազատներին եւ ընկերներին՝ պէտք է ընդգծեմ, որ այս ռազմական սադրանքը երկար ժամանակ նախապատրաստուած էր տեղեկատուական գրոհներով: Ատրպէյճանը պարբերաբար յայտնում էր, թէ իբր Լեռնային Ղարաբաղի Պաշտպանութեան բանակը շփման գծի տարբեր հատուածներում խախտում է հրադադարի ռեժիմը: Ատրպէյճանական լրատուութեան հրապարակումների մտացածին լինելը

Լեռնային Ղարաբաղի իշխանութիւնների կողմից հետեւողականօրէն իցոյց է դրուել, ինչի պայմաններում ակնյայտ է դառնում, որ Ատրպէյճանն իրադրութիւնը սրելու եւ Լեռնային Ղարաբաղը հայաթափելու հետեւողական քաղաքականութիւն է վարում: Այսինքն՝ այն քաղաքականութիւնը, որի վերաբերեալ մենք երկար ժամանակ ահազանգում ենք», ընդգծեց Փաշինեան:

Վարչապետը ընդգծեց, որ վերջին սադրանքը նպատակ ունի չէզոքացնել Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութիւնը հաստատելու, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդի իրաւունքներուն եւ անվտանգութեան հարցերը հասցէագրելու ջանքերը:

«Այս օրերին Հայաստանի պատուիրակութիւնն արտաքին գործերի նախարարի գլխաւորութեամբ Ուլաչինկթընում շարունակում է բանակցութիւնները՝ Ատրպէյճանի պատուիրակութեան հետ խաղաղութեան պայմանագրի բնագիրը համաձայնեցնելու ուղղութեամբ: Մեր տարածաշրջանում խաղաղութիւնն այլընտրանք չունի եւ մեր կառավարութիւնը, առերեսուելով բոլոր դժուարութիւնների ու բարդութիւնների հետ, շարունակելու է խաղաղութեան քաղաքական ուղեգիծը», եզրափակեց Փաշինեան:

Պաշտպանութեան Նախարարութեան Ռազմական Համալսարանը Կը Վերածուի Ռազմական Ակադեմիայի

Հայաստանի Պաշտպանութեան Նախարարութեան Վազգէն Սարգսեանի անուան ռազմական համալսարանը նոր փուլի յառաջ կանգնած է. այն կը վերածուի ռազմական ակադեմիայի՝ իր կազմին մէջ ներառելով նաեւ ռազմաօդաւորացիութեան համալսարանը: Այս մասին յայտնած է պաշտպանութեան նախարար Սուրէն Պապիկեանը համալսարանի կազմաւորման 29-րդ տարեդարձին նուիրուած հանդիսաւոր արարողութեան ժամանակ: «Մենք արդէն ունենք կառավարութեան համապատասխան որոշումը: Ցաւաջիկայում այլ իրաւական որոշումների միջոցով եւս ռազմական համալսարանի նոր կառուցուածքն աւարտուն տեսք կ'ունենայ: Մենք խնդիր ենք դրել մեր

առաջ, ըստ որի ռազմական համալսարանը պէտք է լինի ոչ միայն մեր Զինուած ուժերի դարբնոցը՝ կրթական կարեւորագոյն կեդրոնը, այլ դառնայ այնպիսի ռազմատեսչական հաստատութիւն, որտեղ ուսանելու ցանկութիւնն եւ երազանք կ'ունենան նաեւ այլ երկրների երիտասարդներ, եւ սա հնարաւոր նշաձող է», ընդգծած է նախարարը:

Պաշտպանութեան Նախարարութեան լրատուական վարչութեան փոխանցմամբ՝ Պապիկեանը վստահութիւն յայտնած է, որ կրթօճախին մէջ դեռ պիտի ուսանին հայրենիքի հազարաւոր նուիրելի երիտասարդներ՝ հայրենիքին սահմանները անառիկ ու պատիւը բարձր պահելու համար:

Արցախի Խորհրդարանը Հայաստանի Պատուիրակութենէն Կը Պահանջէ Դադրեցնել Բանակցութիւնները Ուաշինգթոնի Մէջ

Արցախի Խորհրդարանը միաձայն ընդունած յայտարարութեամբ դիմած է Ուաշինգթոնի մէջ գտնուող Հայաստանի պատուիրակութեան՝ պահանջելով «անյապաղ դադրեցնել մեկնարկած բանակցութիւնները մինչեւ Արցախի հետ շփման գիծին վրայ եւ ՀՀ սահմաններուն լիակատար գինադադարի հաստատումը եւ զայն պահպանելու փաստաթղթային երաշխիքներու տրամադրումը»:

«Հակառակ պարագայում՝ բանակցութիւնները շարունակուող կը նշանակի ատրպէյճանական կողմի յարձակողական պահուածքի խրախուսում եւ միջազգային մակարդակով արտօնութիւն», ըսուած է յայտարարութեան մէջ, որ Արցախի Խորհրդարանի նիստին հրապարակեց Ազգային ժողովի նախագահ Արթուր Թովմասեանը:

«Ատրպէյճանը ոչ միայն կանխամտածուած սովամահ է անում Արցախի բնակչութեանը, այլեւ նրան հասցրել է բնաջնջման եզրին: Արցախը երբեք չի եղել եւ չի լինելու անկախ Ատրպէյճանի կազմում, եւ դրա շուրջ ցանկացած քննարկում մեզ համար անընդունելի է: Դա մեր կարմիր գիծն է, որը ոչ ոք իրաւունք չունի խախտելու», ըսաւ Թովմասեան:

ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան Խորհուրդին, ԵԱՀԿ Մինսքի Խումբի համանախագահ երկիրներու ղեկավարներուն Արցախի Խորհրդարանը կոչ կ'ընէ «կարեկցանքի յայտարարութիւններէն, յորդոր-

ներէն եւ Խորհուրդներէն զատ ձեռնարկել յստակ գործնական քայլեր, մասնաւորապէս, պատժամիջոցներ կիրառել Ատրպէյճանի նկատմամբ՝ զսպելով անոր յարձակողական նկրտումները»:

Արցախի Խորհրդարանականները Ռուսիոյ կը յորդորեն «խաղաղապահ առաքելութեան շրջանակին մէջ աւելի կոշտ միջոցներով կասեցնել Ատրպէյճանի հակամարդկային, ցեղասպան գործողութիւնները»:

«Ուշագրաւ եւ յատկանշական է, որ Ատրպէյճանի կողմից հրադարձի պարբերաբար իրականացուող խախտումների այս նոր միջադէպը, նախորդ դէպքերին համանման, նոյնպէս արձանագրուել է այն ժամանակ. երբ ներկայումս ԱՄՆ պետական քարտուղարի միջնորդութեամբ Ուաշինգթոնում տեղի են ունենում Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործերի նախարարների հերթական բանակցութիւնները՝ հայ-ատրպէյճանական հակամարտութեան խաղաղ կարգաւորման հարցերի շուրջ: Դա, անշուշտ, եւս մէկ անգամ վկայում ու հաստատում է, որ «խաղաղութեան պայմանագրի» շուրջ տեղի ունեցող այս բանակցութիւնները նոյնպէս իրականում ոչ այլ ինչ են, քան տարածաշրջանում տեւական խաղաղութեան ու կայունութեան հաստատման միջնորդի ձեւաւորման նմանակում՝ իբր թէ միջազգային ջանքերի լոյսին տակ», ըսուած է Արցախի Խորհրդարանի յայտարարութեան մէջ:

Խաղաղութեան Համաձայնագրին Շուրջ

Շարունակուած էջ 1-էն

Հնայած ծանր աշխատանքին:

«Որքան կը մօտենայ համաձայնագրի ձեռք բերման, այնքան աւելի դժուար կը դառնայ որոշ պարագաներու մէջ, քանի որ ամենադժուար հարցերը կը ձգուին յետոյ», ըսած է Պլինքըն Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործերու նախարարներ Արարատ Միրզոյեանի եւ ձէջնու Պայրամովի միջեւ ԱՄՆ-ի մէջ տեղի ունեցած եռօրեայ բանակցութիւններու աւարտին:

Պլինքընի խօսքով՝ բանակցութիւնները տեղի ունեցած են «անկեղծութեան, բացութեան եւ շիտակութեան» միջոցով: Միջոցով մէջ, քանի որ երկու կողմերն ալ ցուցաբերած են բանակցութիւնները լրջօրէն վարելու պատրաստակամութիւն՝ համաձայնագրի ձեռք բերման նպատակով: Ան հետագայ յառաջընթացի յոյս յայտնած է երկու երկիրներու առաջնորդներու հանդիպման, որ տեղի պիտի ունենայ ԵՄ միջնորդութեամբ, եւ, ինչպէս կը սպասուի, պիտի կայանայ յառաջիկայ շաբաթներուն:

«Ես բարձր կը գնահատեմ

հետագայ յառաջընթացը այս ընդհանուր նպատակի ճանապարհին, որ պիտի եզրափակէ (խաղաղութեան) համաձայնագրի մշակումը, այդ շարքին՝ պայմանաւորուածութիւնները որոշ լրացուցիչ յօդուածներու վերաբերեալ, ինչպէս նաեւ մնացեալ հարցերու մէջ (կողմերու) դիրքորոշումներու աւելի խոր ըմբռնումը: Եւ գիտակցումը այն բանին, որ դեռ պէտք է յաղթահարուի ծանր աշխատանք՝ փորձելու համար հասնիլ վերջնական համաձայնութեան», ըսած է ԱՄՆ արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան ղեկավարը:

Փակման արարողութեան ելոյթէն ունեցած ոչ Միրզոյեանը, ոչ Պայրամովը:

«Մենք անհամբեր կը սպասենք այս գործընթացին շարունակութիւնը նաեւ յառաջիկայ շաբաթներուն՝ օգտուելու այն խթանին, որուն մենք օգնած ենք հասնիլ այս հանդիպումներուն շնորհիւ, տարբեր առանձին մասերու հետագայ համաձայնութեան միջոցով յառաջիկայ շաբաթներուն եւ ամիսներուն՝ կրկին ընդհանուր եւ վերջնական համաձայնագրի հասնելու նպատակով», ամփոփած է Պլինքըն:

Բանակցութիւններու Դադրեցումը

Շարունակուած էջ 1-էն

նի միջանցքի բացումը: Հայ-ատրպէյճանական բանակցութիւններու առկախումը միջազգային այս երեք կարելոր կեդրոններուն կողմէ պիտի ընկալուին որպէս իրենց ջանքերը ձախողելու ուղղուած

քայլ ու ազատ պիտի արձանագրուի Ալիեւներու ձեռքերը:

Այս բանակցութիւնները կարելոր են նաեւ ժամանակ շահելու առումով: Գաղտնիք չէ որ, ներկայիս Հայաստան պատրաստ չէ լայնածաւալ պատերազմի: Սակայն ընթացքի մէջ են բանակը արդիա-

Արեւմտեան Երկիրներու Պատժամիջոցային Հարցերով Յատուկ Ներկայացուցիչները Ժամանած են Հայաստան

Վարչապետ Փաշինեան կ'ընդունի ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութեան պատժամիջոցներու համակարգման գրասենեակի ղեկավար Ճեյմս Օ-պրայընին

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութեան պատժամիջոցներու համակարգման գրասենեակի ղեկավար Ճեյմս Օ-պրայընի հետ քննարկած է տարածաշրջանին եւ միջազգային ասպարէզին մէջ տեղի ունեցող գործընթացները, ինչպէս նաեւ երկուստէք հետաքրքրութիւն ներկայացնող տարբեր հարցեր:

Պատժամիջոցները շրջանցելու հարցով Ռուսիոյ չօգնելու՝ Արեւմուտքի նախազգուշացումներէն եւ Հայաստանի մէջ արձանագրուած երկու ընկերութիւններու նկատմամբ պատժամիջոցներ կիրառելէ յետոյ Երեւան կը գտնուին արեւմտեան երկիրներու պատժամիջոցային հարցերու յատուկ ներկայացուցիչները: Անոնք բարձրաստիճան պաշտօնեաներու՝ այդ շարքին անձամբ վարչապետին հետ կը քննարկեն պատժամիջոցներուն

հետեւելու հարցերը:

Արեւմտեան պաշտօնեաները վերջին ամիսներուն կը պնդեն՝ որոշ ապրանքատեսակներ զարտուղի ճանապարհներով Ռուսիա կը հասնին, ուր անոնք կ'օգտագործեն ռազմական արտադրութեան համար, եւ կու տան նաեւ Հայաստանի անունը՝ որպէս տարանցիկ երկիր:

Ռուս-ուքրանական պատերազմի մեկնարկէն յետոյ՝ 2022-ին, ԵՄ անդամ պետութիւններէն Հայաստան արտահանման ծաւալները շուրջ 1,9 միլիարդ եւրո կազմած են, այնինչ նախապատերազմական 2021-ին այս ցուցանիշը 760 միլիոն էր՝ 2,5 անգամ պակաս: Աճած է յատկապէս էլեկտրոնային սարքերու ներմուծումը Հայաստան: Անցեալ տարի շեշտակի աճած է նաեւ Հայաստանէն Ռուսիա արտահանումը 2021-ի համեմատ գրեթէ երեք անգամ՝ գերազանցելով 4 միլիարդ տոլարը:

Ամերիկայի Անկախութեան Տօնին Առթիւ

Շարունակուած էջ 1-էն

մեր կառավարութիւններին միջեւ առկայ է փոխվստահութեան վրայ հիմնուած համագործակցութիւն, ինչը հնարաւորութիւն է տալիս արդիւնաւէտ կերպով հասցնելու առկայ մարտահրաւէրները եւ առաւել ամրապնդելու մեր պետութիւնները ու ժողովուրդները միջեւ կապը:

Մենք բարձր ենք գնահատում Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութեան, ինքնիշխանութեան եւ ժողովրդավարութեան աջակցութեան հարցում Միացեալ Նահանգների դիրքորոշումը, որը գործնականում դրսեւորուեց 2021-2022 թուականների ընթացքում: Մենք բարձր ենք գնահատում նաեւ ԱՄՆ-ի ջանքերը Հարաւային կովկասում եր-

կարատեւ եւ կայուն խաղաղութիւն հաստատելու, Հայաստան-Ատրպէյճան յարաբերութիւնների կարգաւորման ու Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդի իրաւունքների եւ անվտանգութեան հասցնելու ուղղութեամբ: Հայաստանի Հանրապետութիւնը շարունակում է հաւատարիմ մնալ խաղաղութեան օրակարգին՝ յանուն Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքային ամբողջականութեան անձեռնմխելիութեան, յանուն անկախութեան, ինքնիշխանութեան եւ տարածաշրջանում երկարատեւ խաղաղ գարգացման:

Պարոն նախագահ, կրկին շնորհաւորում եմ Ձեզ Անկախութեան օրուայ կապակցութեամբ եւ մաղթում եմ Ձեզ եւ Ամերիկայի ժողովրդին բարօրութիւն, խաղաղութիւն եւ շարունակական յառաջընթաց»:

կան գինատեսակներով օժտելու աշխատանքները եւ ռազմավարական նոր հայեցակարգ որդեգրելու ծրագիրները:

Վերջին տասնամեակներուն, նախկին իշխանութիւններու անտարբերութեան պատճառաւ, խախտուեցան Հայաստանի Եւրոպայի միջեւ ռազմական հաւասարակշռութիւնը: Չայն վերականգնելը կը կարօտի ֆինանսական միջոցներու ու ժամանակի: Ներկայ կառավարութիւնը վճռած է կատարել նիւթական անհրաժեշտ յատկացումները, իսկ ժամանակի

հարցը պիտի լուծուի՝ բանակցութիւնները շարունակելու միջոցաւ:

Մեր նպատակը Արցախի Խորհրդարանի պատգամաւորներու յայտարարութիւնը քննադատելը չէ, պարզապէս հարցերուն պէտք է մօտենալ աւելի սառնասրտութեամբ եւ նայիլ իրենց աւելի լայն պարունակին մէջ, մինչեւ որ ստեղծուին աւելի նպաստաւոր պայմաններ՝ բանակցութիւններու սառեցումը որպէս միջոց օգտագործելու համար:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

Քսան Կախաղաններու 108-Ամեակի Ոգեկոչումը Պէյրուքի Մէջ

Հնչակեան Քսան Կախաղաններու 108-Ամեակի ոգեկոչումը Պէյրուքի Մէջ տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի, 27 Յունիս 2023-ին, Անթիլիասի Մար Էլիաս եկեղեցույ դահլիճին մէջ:

Հանդիսութիւնը իրենց ներկայութեամբ պատուեցին ՄԴՀԿ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Ընկ. Տոքթ. Համբիկ Սարաֆեան եւ վարչութեան անդամ ընկերներ Ալեքսան Քէօշկէրեան, Համբիկ Թաթուլեան եւ Վազգէն Համալեան, Լիբանանի շրջանի վարիչ մարմինի ատենապետ Ընկ. Վանիկ Տազեան եւ անդամները, Սուրիոյ հիւսիսային եւ հարաւային շրջաններու ՄԴՀԿ վարիչ մարմիններու ատենապետներ Ընկ. Աւետիս Խոշաֆեան եւ Ընկ. Խորհն Չարրքեան, Լիբանանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան հիւպատոս Լէոնարտ Ապաճեան, դեսպանութեան ռազմական կցորդ գնդապետ Ալեքսան Մուշեղեան, հոգեշնորհ տէր Յովակիմ Վրդ. Փանճարճեան, ՄԱՀԱԵՄ

Րախումը՝ նուագելով Լիբանանի, Հայաստանի եւ Հնչակեան կուսակցութեան քայլեզները, ապա բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՄԴՀԿ Լիբանանի շրջանի վարիչ մարմինի անդամ Ընկ. Տիգրան Միհրանեան: Ան այս օրը համարեց նուիրական ուխտի նորոգման օր եւ գոհունակութեամբ դիտել տուաւ, որ այս առիթը կը նշուի միասնական ոգիով: Ընկ. Միհրանեան վերահաստատեց, որ հնչակեաններ երդուած է կառչած մնալ իրենց ուխտին եւ գաղափարին:

Իր ուղերձին մէջ, Ընկ. Վանիկ Տազեան նշեց, որ կախաղանի վրայ Քսաններու նահատակութիւնը պատուոյ շքանշան մըն է Հնչակեան կուսակցութեան յեղափոխական դրօշին վրայ, իսկ միւս կողմէն՝ մշտական ամօթանքի խարան մըն է իթթիհատական կառավարութեան եւ Թուրքիոյ ճակտին: Ան յիշեցուց, որ հնչակեան հերոսներուն անբակտէրի սկզբունքներէն են բռնակալին դէմ պայքարը, հայրենիքի

րածնունդը տեսնելու Քսաններուն երազը իրականացաւ ընդամէնը երեք տարի ետք, Ընկ. Սարաֆեան նմանութիւններ թուեց Հայաստանի առաջին հանրապետութեան եւ այսօրուան իրավիճակներուն միջեւ: «Հայաստանն ու Արցախը կ'ապրին ճակատագրական օրեր եւ պարտաւորութիւն կը զգանք ըլլալ ու խօսիլ անկեղծ», ըսաւ ատենապետ ընկերը: Յաւ յայտնելով, որ հայր դասեր չէ քաղած պատմութենէն, Ընկ. Սարաֆեան այսօրուան զարգացումները համեմատեց 1919-20 ժամանակահատուածին հետ: Ան

րաստուի, ամէն օր բազմացնելով սպառազինութիւնը»: Ան ցաւ յայտնեց, որ հայրենի բոլոր իշխանութիւնները վախցած էին իրականութիւնը արծարծելէ, խորհելով որ պիտի ստանան դաւաճանի պիտակաւորում: «Մեր դիւանագիտական ճարտողութեան պատճառով միջազգային ընտանիքը չգորակցեցաւ Արցախին, մինչ մենք վստահեցանք մեր դաշնակիցին եւ խորհեցանք, թէ պատերազմի պարագային ան պիտի պաշտպանէր մեզ», ըսաւ Ընկ. Համբիկ Սարաֆեան: Սարաֆեան: Ան կոչ ուղղեց գերծմնալը ներքին լարուածութենէն, որովհետեւ շրջանային իրավիճակը շատ լուրջ է գերպետութիւններու պայքարի լոյսին տակ: Ան անհրաժեշտ համարեց ձգտել խաղաղութեան, թէեւ հակառակորդը հայտնեց է ու անոր կարելի չէ վստահիլ: «Այսօր պէտք է ժամանակը օգտագործենք զինուելու եւ պատրաստուելու յաջորդ պատերազմին: «Ինչպէս 1920-ին մեզի օգնութեան չեկան մեծ պետութիւնները, նոյնն ալ այսօր է եւ մենք ենք մեր միակ ապաւենը: Մենք պիտի լուծենք մեր հարցերը, որուն համար պէտք է միասնականութիւն», ահազանգեց Ընկ. Սարաֆեան, որպէս պատշաճ օրինակ ներկայացնելով լիբանանահայութիւնը, որ 1975-90 պատերազմին ընթացքին ցուցաբերեց համերաշխութիւն:

նշեց, որ Արցախի առաջին պատերազմին յաղթանակը վերածուեցաւ դիւանագիտական պարտութեան, մինչ երկրորդ պատերազմը բացայայտեց անպարտելիութեան պատրանքը: «Դժբախտաբար, Արցախի հարցը չկրցանք ներկայացնել միջազգային հանրութեան եւ բացատրել, թէ ինչու Արցախի ժողո-

«Հայաստանը մեր վերջին հանգրուանն է, հետեւաբար հայրենիքը պէտք է ըլլայ բարգաւաճ, խաղաղ պայմաններու մէջ տեսնել իր գաւազներու ապագան», շեշտեց Ընկ. Սարաֆեան:

ներկայացուցիչ վեր. Հրայր Չոլաքեան, Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկէ Հայոց Պատրիարքութեան ներկայացուցիչ Տիար Ալեքսան Աշճեան, ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ Յակոբ Բագրատունի, ՌԱԿ Լիբանանի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Տոքթ. Աւետիս Տազեան, ՀԿԲՄ-ի ատենապետ եւ Պէյրուքի Քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Արամ Մալեան, ՀՄՄ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Ընկ. Միսաք Նաճարեան, Անթիլիաս-Նագագալ եւ Պուրճ Համուտ շրջաններու քաղաքապետութիւններու ներկայացուցիչները, ՄԴՀԿ մասնաճիւղերու վարչութիւններու, յարակից միութիւններու ղեկավարներն ու վարչական անդամները, ինչպէս նաեւ լիբանանահայ բազմութիւն մը:

փրկութիւնը, ընկերային արդարութիւնը, ժողովրդավարութիւնն ու ազատ ապրելու իրաւունքը:

Օրուան գլխաւոր պատգամը վերապահուած էր կուսակցութեան Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ Ընկ. Տոքթ. Համբիկ Սարաֆեանին: Ան նշեց, որ Քսաններուն մէջ խտացած է օսմանեան կայսրութեան մէջ հայ ժողովուրդին ամբողջ պատմութիւնը, ցաւն ու տառապանքը, ապա արժանապատիւ կեանքի բարձրանալու էջը: Անոր խօսքով, Քսաններու արժանիքներէն են անսակարկ սէրը հայրենիքին հանդէպ, անձնագոհութեան անվերապահ պատրաստութեան անվերապահ կանխադրութիւնը եւ վտանգը կանխադրութեան ճակատագիրը կրնար շատ տարբեր ըլլալ, եթէ օրին իրականութիւն դառնար Հնչակեան ծրագիրը»: Յիշեցնելով, որ Հայաստանի վե-

վուրդը ունի ինքնորոշումի եւ անկախութեան իրաւունք», ըսաւ Ընկ. Սարաֆեան: Ան յիշեցուց, որ հայրենի իշխանութիւնները 25 տարի շարունակ խաբած են ժողովուրդը, պնդելով որ ունին շրջանի հզօրագոյն բանակը եւ թէ թշնամին պիտի չյարձակի: «Դժբախտաբար իրականութիւնը այդպէս չէր եւ մենք յաղթողի հոգեբանութենէն մեկնած մեր ուշադրութիւնը կեդրոնացուցինք Թուրքիոյ վրայ, թէեւ օր ըստ օր յայտնի էր, որ Ատրպէյճան մեծապէս կը պատ-

Ան իր ուղերձը եզրափակեց կոչ ուղղելով յանձնառու մնալու իրենց արիւնը հայրենիքին համար նուիրած նահատակներու կտակին: Գեղարուեստական պատշաճ յայտագրի ծիրին մէջ, ասմունքով հանդէս եկաւ Ընկ.հի Անի Եփրեմեան, իսկ լիբանանահայ երգիչ Ընկ. Յովիկ Թաֆրանեան ներկայացուց ազգային երգերու փունջ մը: Ներկաները ապա միասնաբար հանդիսութիւնը փակեցին «Ուխտի Հրաւէր» երգով: «ԱՐԱՐԱՏ» Լիբանան

Massis Weekly

Volume 43, No. 26

Saturday, JULY 8, 2023

PM Pashinian Praises U.S. Support for Armenia's Territorial Integrity, Sovereignty and Democracy

YEREVAN -- Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan sent a congratulatory message to the President of the United States of America, Joe Biden, on the occasion of Independence Day.

In the message, PM Pashinyan praised U.S. efforts to facilitate an Armenian-Azerbaijani peace deal and US support for Armenia.

"We highly appreciate the position of the United States in supporting the territorial integrity, sovereignty, and democracy of the Republic of Armenia, which was demonstrated in practice in 2021-2022," Pashinyan said in the congratulatory message to Biden publicized by his press office.

"We also highly appreciate the

U.S. efforts to establish lasting and sustainable peace in the South Caucasus, normalize Armenia-Azerbaijan relations, and address the rights and security of the people of Nagorno-Karabakh," he wrote.

Pashinyan also praised the current state of U.S.-Armenian relations, saying that they are based on "mutual trust between our governments."

The full text of the congratulatory message reads as follows:

"Honorable Mr. President, on behalf of the Republic of Armenia and myself, I warmly congratulate you and the friendly people of the United States on Independence Day.

Continued on page 4

EU Has Denied Armenia's Request for Technical Military Assistance

WARSAW -- Armenia had asked the EU for technical assistance through the European Peace Facility (EPF), but has never received it, Armenian parliament speaker Alen Simonyan said on Tuesday.

"The European Union, through the same mechanism, supports Ukraine, Moldova and Georgia. Unfortunately, the EU turned down Yerevan's request, citing its mediation efforts to

help improve Armenian-Azerbaijani relations, as well as the problem of "conflict sensitivity." I want to reiterate that we are only talking about technical assistance to improve our defense capabilities," Simonyan said during his meeting with Polish President Andrzej Duda in Warsaw.

Touching upon the agenda of

Continued on page 3

Blinken: Hard Work Still Needed on Armenia-Azerbaijan Disputes Following Meeting

WASHINGTON, DC — U.S. Secretary of State Antony Blinken on June 29 said hard work remains to be done to reach an agreement between Armenia and Azerbaijan after the conclusion of three days of talks in Washington between the two Caucasus countries' foreign ministers. Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan and counterpart Ceyhun Bayramov were meeting in an attempt to settle decades-long disputes and to seek a permanent solution to Nagorno-Karabakh conflict. Blinken cited agreement on some matters but didn't provide details. The ministers didn't comment.

"I think there is also a clear understanding on everyone's part

that the closer you get to reaching agreement, in some cases the harder it gets by definition," added Blinken.

The Armenian Foreign Ministry said on Friday that Armenia and Azerbaijan continue to disagree on practical modalities of delimiting their border and organizing a dialogue between Baku and Nagorno-Karabakh's leadership.

The Foreign Ministry said they agreed on more articles of an Armenian-Azerbaijani peace treaty but did not iron out their differences on "some key issues."

The ministry spokeswoman, Ani

Continued on page 4

Artsakh Authorities Rejected U.S.-Mediated Talks with Azerbaijan

STEPANAKERT -- Nagorno-Karabakh's leadership turned down last month a U.S. offer to negotiate with Baku on the Armenian-populated region's "integration" into Azerbaijan, a senior official in Stepanakert said on Monday.

"There was a proposal of a direct Stepanakert-Baku dialogue mediated by America," Artur Harutiunyan, the parliamentary leader of Karabakh's ruling party, told RFE/RL's Armenian Service. "The issues that were supposed to be discussed were, in essence, an agenda pushed by Azerbaijan."

This is why, he said, Stepanakert refused to attend the U.S.-mediated talks planned in an unnamed third country. The Karabakh leaders want to discuss instead the lifting of the Azerbaijani blockade of the Lachin corridor and other humanitarian issues, added Harutiunyan.

The Russian newspaper Komsomolskaya Pravda claimed in mid-June that the United States has issued an ultimatum to the Karabakh Armenians, saying that they must negotiate on Azerbaijan's terms or risk a "use of force." Official Moscow was quick to express concern over the report, with Foreign Ministry spokeswoman Maria Zakharova effectively accusing Washington of resorting to

"threats" and "blackmail."

Commenting on the report, the U.S. Embassy in Yerevan said only that Washington welcomes any dialogue that could help to secure "the rights and security" of Karabakh's ethnic Armenian population.

The U.S. State Department raised eyebrows in Stepanakert and Yerevan in late May when it welcomed "amnesty" offered to Karabakh's leaders by Azerbaijani President Ilham Aliyev on the condition of their "surrender" to Baku. The Armenian Foreign Ministry said Aliyev's statement "contained clear threats" to Karabakh's security.

Karabakh president, Arayik Harutyunyan, said last week that Karabakh will continue to assert its right to self-determination despite mounting pressure from Azerbaijan.

EU Condemns Azerbaijani Ambassador's 'Totally Unacceptable' Threat Regarding Armenia Trip – OC Media

The EU has condemned an apparent threat to members of the European parliament by Azerbaijan's ambassador to the EU, Vagif Sadiqov.

Sadiqov, who also serves as the country's ambassador to Belgium and Luxembourg, tweeted on 23 June in response to a visit by a delegation of MEPs to Armenia which travelled close to the border with Azerbaijan.

An EU spokesperson told OC Media that they were aware of the tweet.

'We condemn such behaviour which is totally unacceptable for an Ambassador accredited to the EU', the spokesperson said.

Sadiqov tweeted an image and description of an Azerbaijani-produced sniper rifle with the following caption:

'They know what they are doing to protect themselves. The Istiglal IST-14.5 anti-materiel sniper rifle produced in Azerbaijan has the effective firing range of about 3,000 m. Guys, keep clear of Azerbaijani state border...'

Nathalie Loiseau, an MEP who chairs the European Parliament's Security and Defence Subcommittee and who led the delegation to Armenia, reacted angrily to Sadiqov's tweet on Monday.

'Is this a threat towards Members of the European Parliament? Does it really come from an [Azerbaijani]

«diplomat»? To what level has Azerbaijan's diplomacy fallen?', she tweeted.

'Disrespecting an ICJ decision and taking 120,000 human beings hostage, there is nothing to be proud of. Is it what makes you lose your nerves? We, Europeans with strong values, aren't impressed. We will continue to support peace and respect for the people of Nagorno-Karabakh.'

Arif Shahmarli, who served as Azerbaijan's ambassador to the EU from 2000–2007, and to the Council of Europe from 2006–2012, also condemned Sadiqov's actions.

'It is ridiculous and unacceptable for an educated and experienced diplomat like Vagif Sadiqov to write such a tweet, it is a pity', Shahmarli told OC Media.

'Personally, I regret this kind of behaviour, because these kinds of steps will not bring good things to Azerbaijan. On the contrary, it is an action that will be used against Azerbaijan at a time when peace negotiations are ongoing.'

'The fact that he uses the Azerbaijan-made ISTIGLAL sniper rifle in his rhetoric on Twitter is similar to President Aliyev's rhetoric, in my opinion', Shahmarli said. 'Maybe this was an ordered post.'

'It seems that Azerbaijani diplomats have already switched to harsh rhetoric', he added.

Schiff Statement on 200th Day the People of Artsakh Have Been Living Under Azerbaijan's Illegal Blockade of the Lachin Corridor

WASHINGTON, DC — Today, Rep. Adam Schiff (D-Burbank) released the following statement to mark the 200-day blockade of Artsakh by Azerbaijan's forces.

'Yesterday marked the 200th day that the people of Artsakh have been living under Azerbaijan's unlawful blockade of the Lachin Corridor, a clear violation of international law, and the 2020 trilateral ceasefire agreement.'

This situation has devolved into a full-blown humanitarian crisis with an entire population being denied essential life-sustaining resources. Despite the calls of international bodies and even the ruling of the International Court of Justice that ordered Azerbaijan to lift the blockade, the Aliyev regime continues its harmful and illegal actions, demonstrating a blatant disregard for human rights and international norms.

In light of yesterday's news, where fatal clashes have once again erupted in Nagorno-Karabakh between Armenia and Azerbaijan, as well as Azerbaijan's refusal to allow the International Committee of the Red Cross and Russian peacekeepers to deliver humanitarian aid and transport patients requiring urgent medical attention, the

need for the international community to intervene and find a lasting solution to the conflict grows by each passing day.

The US needs to condemn these flagrant violations of human rights. The international community cannot idly stand by as innocent civilians are driven to the brink of starvation and despair. Strong measures must be taken to compel Azerbaijan to comply with international law, such as sanctions and the suspension of aid. I urge the Biden Administration and the international community to take urgent and decisive action before it is too late.'

PM Pashinyan Has Been in Constant Contact with Artsakh President Arayik Harutyunyan

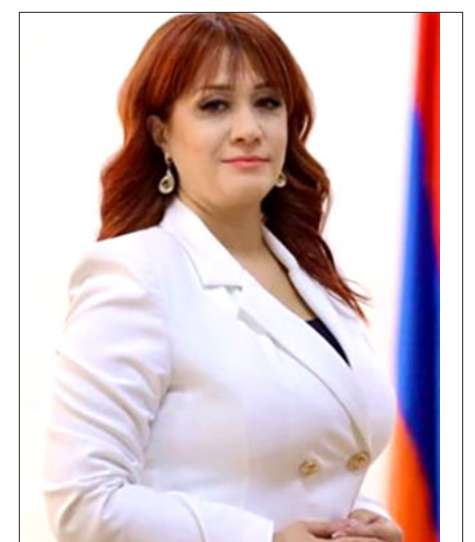
Prime Minister's Spokesperson Nazeli Baghdasaryan has denied rumors claiming the authorities of Armenia at all levels have stopped contacts with their counterparts in the Republic of Artsakh.

The rumors denied by her apparently include a weekend Facebook post by an Armenian journalist.

Reports in various media outlets also allege that the humanitarian crisis created as a result of the blocking of the Lachin Corridor is not on the agenda of the Government of Armenia.

The Spokesperson emphasized that Prime Minister Nikol Pashinyan has repeatedly mentioned his intense daily contacts with Arayik Harutyunyan. The President of Nagorno-Karabakh has also reaffirmed this in public speeches and in various formats.

'We would like to remind once again that at the end of 2022, in order to manage the humanitarian crisis and support the people of Nagorno-Karabakh due to the blocking of the Lachin Corridor, a working group was formed under the leadership of Deputy Prime Minister Tigran Khachatryan,

whose task is to monitor humanitarian issues with the authorities of Nagorno-Karabakh and provide the necessary urgent support, including with the help of international organizations,' she said.

The working group includes the Ministers of Health, Labor and Social Affairs, Economy, Territorial Administration and Infrastructure, as well as representatives of other government agencies.

production of electricity metering devices in Yerevan.

As part of its 2022–2026 Strategy, the EDB places special emphasis on smaller economies. Since Armenia joined the Bank in 2009, the EDB has implemented 24 projects in the country, totaling approximately \$508 million. This includes six initiatives, worth \$126 million, in agriculture, energy, and the financial sector during 2022 and 2023.

Eurasian Development Bank Provides \$26 Million for Construction of New Power Generation Unit at Hazdan TPP

The Eurasian Development Bank (EDB) will provide \$26 million for the construction of a new power generation unit at the Hrazdan thermal power plant in Armenia. The loan agreement was signed with H Energy Solutions (Tashir Group).

The 50 MW power unit is expected to generate approximately 400 million kWh of electricity per year. It will employ modern and highly efficient equipment that meets international environmental standards, contributing to environmental protection.

The electricity generated by the new unit will be supplied to Armenia's free competitive power market and exported to other countries.

The project will help to further diversify power generation in Armenia

and enhance its efficiency.

The plant is set to be commissioned in mid-2024.

This collaboration between the

EDB and Tashir Group is the second project aimed at improving energy security in Armenia. In August 2022, the Bank agreed to finance infrastructure modernization and the manufacturing of metering devices as part of a programme to implement international management standards and automated metering systems in Armenia. The EDB provided \$30 million for this purpose under a loan agreement. Additionally, the project expands the

Armenian Government Raises Pensions

YEREVAN — The Armenian government has raised the country's pensions by roughly 7 percent amid continuing double-digit economic growth. It also approved on Thursday similar increases in disability benefits. They too will take effect on July 1.

Speaking during a cabinet meeting in Yerevan, Labor and Social Affairs Minister Narek Mkrtychyan said the average monthly pension in Armenia will reach about 50,000 drams (\$128). Retired military personnel will now be paid 91,600 drams per month, he said. The government raised the minimum pension by almost 14 percent, to 36,000 drams.

These figures will pale in comparison with the country's average monthly wage, which currently stands at about 256,000 drams (\$656), according to government data. The average pension will also remain well below the per-capita minimum cost of living.

The so-called "consumer basket" calculated by the Armenian Statistical Committee is now worth just

over 80,000 drams. Mkrtychyan said that the government remains committed to gradually bringing the average pension to this level in the coming years.

The pension rises were clearly made possible by Armenia's robust economic growth that exceeded 12 percent in 2022 and seems to be continuing unabated now. They will not be enough to offset nearly 9 percent consumer price inflation recorded last year. According to the Statistical Committee, inflation fell to just 1.3 percent in May this year.

Moody's Upgrades Armenia's Credit Outlook from Negative to Stable

Moody's, one of the 'big three' global rating agencies, has upgraded the Armenian government's credit outlook from negative to stable, citing last year's "surge in income, capital, and labor from Russia."

Credit rating agencies evaluate a country's ability to pay back debt and its likelihood of defaulting. Moody's, alongside Fitch and S&P, is known as one of the 'big three' agencies because it dominates the global market.

Armenia's gross domestic product grew by 12.6% last year, largely on the back of an unprecedented influx of more than 100,000 Russian citizens. Many are highly skilled information technology workers.

Moody's decision to change the outlook to stable indicates that the risks to Armenia's credit profile are now balanced. This is a shift from their previous assessment in March 2022, when risks were considered to be skewed to the downside. Over the

past year, Armenia has witnessed improvements in its economic and fiscal indicators, largely driven by increased income, capital, and labor from Russia. Moody's anticipates that a part of this positive trend will continue in the future.

Moody's upgrade comes months after the other two major rating agencies, Fitch and S&P, each raised Armenia's credit outlook from stable to positive, also citing last year's influx of Russians.

In its update, S&P noted it is "unlikely there will be a sharp reversal in financial and labor inflows to Armenia in the next 12 months," echoing Fitch's earlier prediction that "a substantial proportion of new immigrants will stay in Armenia for at least two to three years."

S&P is forecasting Armenia's GDP will increase by 4% this year, while Fitch and Moody's are anticipating substantially higher growth, at 6.3% and 7%, respectively.

Government Approves Armenia's Food Security Strategy for 2023-2026

YEREVAN -- The Armenian government approved Thursday a strategy and an action plan designed to improve the country's food security system in 2023-2026. The implementation of the strategy requires about AMD 25.7bln (about \$66.5mln).

A substantial part of that sum - about AMD 22bln - is already included in the government program. To finance the rest of the actions, the gov-

ernment plans to attract funds from the state budget, international donor organizations and private sector.

The main goals of the strategy are to increase the level of self-sufficiency of vital foodstuff, replenishment and expansion of reserves as well as provision of economic opportunity to purchase food that corresponds to the minimal physiological norms for all segments of the population.

Shell Company Opens Gas Stations in Armenia

YEREVAN — On June 29, 2023, Royal Oil, official licensee of Shell brand in Armenia, launched the first two Shell branded fuel stations at 6/3 and 15/1 of Artashat Highway in Yerevan.

Among the guests of the official opening ceremony were Vahan Kerobyan, RA Minister of Economy; Tigran Avinyan, Deputy Mayor of Yerevan; Kai-Uwe Witterstein, General Manager Licensed Markets at Shell Brands International AG; Joanna Kuenssberg, VP Corporate Relations MENA & CIS at Shell International BV and other special guests.

Welcoming the guests and congratulating them on the launch of Shell brand in Armenia, Vahan Kerobyan, RA Minister of Economy, noted, "Congratulations to all of us on this important day. Shell stands among the 50 largest companies in the world, and the presence of such brands in our country can serve as an incentive for attracting international investments to Armenia. This is more than just a fuel station; it represents a new culture. With its high-quality products and superior services, Shell will revolutionize the demand for services in the fuel station industry in Armenia, leading to a significant improvement in the overall market. In light of this, we are extremely excited".

Gevorg Harutyunyan, Chairman of the Board of Directors of "Royal Oil" company, noted, "There was a need for qualitatively new fuel on the Armenian market, as well as new approaches and standards for service at fuel stations, so after long studying the international experience, the activities of various organizations and the offers of the world's leading companies, we chose Shell. At the global level, the experience and capabilities

gained by the Shell company over decades will undoubtedly have an essential effect on increasing the level of quality and services in our market, making them more competitive, fair and free. A great team work has been done and we are grateful to Shell for the great trust shown, effective cooperation and prospects. It is an important principle for us to keep the honor, importance and reputation of Shell as a global brand high, ensuring the expectations of our customers. According to the cooperation agreement, the Company will import fuel to Armenia from Europe. The fuel will initially be imported from Romania and Greece, then the geography of cooperation will increase and other European countries will be included. By the way, every batch of imported fuel has its own certificate of origin, which shows that the country is the supplier".

Kai-Uwe Witterstein, General Manager Licensed Markets at Shell Brands International AG notes, "We are very proud to partner with Royal Oil in Armenia, bringing our excellence in products and services to Armenian motorists. This is the first of many stations that will open in the coming months and years we can't wait to see the Shell brand in Armenian cities and on major roads throughout the country".

"Royal Oil" company, in cooperation with Shell, plans to open about 25 fuel stations in different parts of the country in the framework of the next 5-year strategy, with the aim of creating a network of new generation fuel stations. One of the company's strategic goals is to introduce high-quality fuel to the Armenian market and provide high-quality service, create an atmosphere of mutual trust between the consumer and the supplier..

EU Has Denied Armenia's Request

Continued from page 1

establishing lasting peace in the region, Simonyan highlighted the deployment of the Observation Mission of the European Union. Alen Simonyan presented details about the crisis afflicting the Armenians of Nagorno Karabakh and the danger threatening the sovereignty of Armenia because of the Azerbaijani aggression. He stressed that Armenia expects condemnation of such illegal and inhumane actions and up to imposing sanctions on Azerbaijan from the international colleagues.

Simonian praised the 27-nation bloc for deploying earlier this year 100 or so monitors along Armenia's volatile border with Azerbaijan.

Ukraine is the main beneficiary of the EPF, having received 4.6 billion euros (\$5 billion) in military aid from the EU fund since being invaded by Russia in February 2022. As recently as on June 26, EU countries agreed to increase the maximum size of the fund by 3.5 billion euros to 12 billion euros. The bulk of the extra funding is expected to be channeled into the Ukrainian military.

Legislation Seeks to Name Portion of I-5 After Fallen Deputy Hagop “Jake” Kuredjian

SANTA CLARITA -- To honor a deputy killed almost 22 years ago in the line of duty as he responded to an active shooter in Stevenson Ranch, a Santa Clarita Valley lawmaker is seeking to create Los Angeles County Sheriff's Deputy Hagop “Jake” Kuredjian Memorial Highway.

Assemblywoman Pilar Schiavo, D-Chatsworth, recently introduced Assembly Concurrent Resolution 92 to “designate the portion of Interstate 5 between the Pico-Lyons Overcrossing and the McBean Parkway Overcrossing in the city of Santa Clarita,” according to the text of the legislation.

“Californians rely on peace officers to uphold the law and to protect all citizens. They serve our communities as peacemakers in an attempt to serve justice.” Schiavo said in a statement sent via text message from Furkan Yalcin, her director of communications, regarding why she introduced the resolution.

Deputy Hagop ‘Jake’ Kuredjian was one of those peacemakers and vowed to serve our community every time he put on the badge,” she added. “His time was cut short but his legacy will live on through the memorial established by ACR 92 between the Pico-Lyons and McBean Parkway Overcrossing on Interstate 5, a small piece of the district he vowed to protect.”

The 40-year-old motorcycle deputy with Santa Clarita Valley Sheriff's Station heard the call over the radio requesting backup as the U.S. Marshals Service was serving a search warrant around 9 a.m. Aug. 31 at a home on Brooks Circle, near Thackery Lane, according to previous reports.

The 17-year veteran of the force was shot and killed by James Beck, a former Arcadia Police Department officer who was fired for not passing his probationary period and was wanted for impersonating an officer. Beck was also believed to be stockpiling guns in his home.

The suspect died after a shootout with officers, and his body was found in his home after he set it on fire.

The story was covered in newspapers across the country at the time. In the years since, station officials have carried out a vigil each year on the anniversary of Kuredjian's death by holding a 24-hour watch at his memorial, near the intersection of Poe and Stevenson Ranch parkways.

City officials also honored Kuredjian with Deputy Jake Drive in Newhall.

Kuredjian's brother, Cmdr. Garo Kuredjian of the Ventura County Sheriff's Office, said the family was very honored by the way the community has worked to keep his brother's memory alive and very excited about the opportunity to honor his legacy.

He thanked Schiavo, as well as Assemblywoman Jacqui Irwin, D-Thousand Oaks, and the L.A. County Sheriff's Department for being very supportive of the effort to honor his brother.

“Jake loved the Santa Clarita Valley, he both lived and he worked there,” Garo Kuredjian said. “He loved that community, and the community has really in turn has always been very gracious to our family in keeping his memory alive, and we're very grateful for that.”

In addition to serving as a deputy in Santa Clarita, according to the city of Malibu's website, “Kuredjian often worked as an Armenian interpreter for the Sheriff's Department, the Los Angeles Police Department and the FBI,” and he earned the Gold Meritorious Conduct Medal in 1989 for rescuing a woman from a cliff while stationed in Malibu.

He has a citizenship award named in his honor there, as well as an L.A. County park dedicated in his honor in 2004 at 25265 Pico Canyon Road in Stevenson Ranch.

Schiavo's resolution requests the state's Department of Transportation “determine the cost of appropriate signs, consistent with the signing requirements for the state highway system, showing this special designation and, upon receiving donations from nonstate sources sufficient to cover the cost, to erect those signs.”

On June 8, the legislation was referred to the Transportation Committee.

Blinken: Hard Work Still Needed

Continued from page 1

Badalyan, told RFE/RL's Armenian Service that those issues include the border delimitation, troop disengagement and how to “properly address the rights and security of the Nagorno-Karabakh people under an international mechanism.”

Also, the Armenian side wants to use 1975 Soviet maps as a basis for

delimiting the long border. Baku has opposed the idea so far.

Tigran Grigoryan, a Yerevan-based political analyst, said the parties' failure to eliminate any of these sticking points means that they did not achieve a breakthrough during the three-day talks. The signing of the peace treaty is therefore still not on the cards, he told RFE/RL's Armenian Service.

Applications to Creative Armenia's Artbox Accelerator Are Now Open

YEREVAN -- Creative Armenia is delighted to officially launch and open the applications for Artbox Accelerator, a program funded by the European Union in Armenia and launched in partnership with AGBU Armenia within the framework of the KATAPULT Creative Accelerator Program.

Artbox Accelerator is an 8-week online program designed for existing creative businesses across all creative fields in Armenia, which offers an unparalleled opportunity to grow and accelerate their businesses, expand their audiences, and become more profitable.

Working with top-notch mentors and renowned cultural leaders from Armenia and the world, they will develop a strategy to scale up and thrive by expanding their products, customers, marketing, and more. At the end of the program, the participants will present their proposals for catalyzing their businesses, and selected proposals will be awarded up to €30,000 grants to get implemented.

To learn more about the Artbox Accelerator and to apply by the July 30, 2023 deadline, please visit the website: artbox.am/accelerator. No late submissions will be accepted.

“Having already realized 3 branches of Artbox programs to the creators and artists – Incubator, Entrepreneur, and Hub – we are very excited to launch the fourth and final branch of Artbox, which, joining the rest, provides the complete powerful picture of Artbox and how it impacts the creative ecosystem of Armenia.” said Creative Armenia's Director of Programs Anush Ter-Khachatryan. “With Artbox Accelerator we will catalyze already exist-

ing creative businesses and give them all the tools they need to push their boundaries.”

The application is open for creative businesses executing their professional activity within the Republic of Armenia and looking to maximize their revenue, customer reach, and brand awareness. The program is tailored towards established creative enterprises that are pushing the boundaries of creativity, are willing to explore commercial opportunities, and want to boost their profit.

“Artbox Accelerator is a natural next-step in the Artbox portfolio to complete the entrepreneurial cycle. The further along we go on the Artbox journey, the more we understand at Katapult that the types of creative businesses out there are varied, and so are the stages of their development. It's essential that we offer this full range of entrepreneurial curricula in order to meet the diverse needs of the creative sector.”— said Anna K. Gargarian, the lead of KATAPULT Creative Accelerator Program.

Inspired by innovative models in business and tech, Artbox is a reinvention of the incubator and accelerator models for the art world — a dynamic entrepreneurial system that supports individuals, projects, and institutions across disciplines with potential for success. Through a set of signature cutting-edge programs, Artbox develops commercial viability, audience growth, and investable creative products.

PM Pashinian Praises U.S. Support

Continued from page 1

The United States and its people have gone through the difficult task of building a state by uniting around the idea of independence, forming a vision of a democratic future, and overcoming difficulties together. Continued US leadership in democracy contributes to the promotion of the fundamental values of freedom, equality, and inalienable human rights in many countries.

Active Armenian-American bilateral relations in recent years are promising, especially in the areas of democratic reforms, strengthening the rule of law, and fighting corruption. I am happy to record that we have cooperation based on mutual trust between our governments, which gives an opportunity to effectively address the existing challenges and further strengthen the connection between our states and peoples.

We highly appreciate the position

of the United States in supporting the territorial integrity, sovereignty, and democracy of the Republic of Armenia, which was demonstrated in practice during the years 2021-2022. We also highly appreciate the efforts of the USA in the direction of establishing long-lasting and sustainable peace in the South Caucasus, normalizing Armenia-Azerbaijan relations, and addressing the rights and security of the people of Nagorno-Karabakh. The Republic of Armenia continues to adhere to the peace agenda for the sake of the inviolability of the territorial integrity of the Republic of Armenia, for the sake of independence, sovereignty, and long-term peaceful development in the region.

Mr. President, I once again congratulate you on Independence Day and wish you and the American people prosperity, peace, and continued progress.”

Ջաւէն Խանճեանի Սրտի Խօսքը Ուղղուած ԴՅ Վարչապետին

Մեծարգոյ Պարոն Վարչապետ,
Սիրելի Արեւնակիցներ,

Հայրենիք այցելելու վերջին փորձառութիւնէն մղուած հարկ կը համարեմ մի քանի խորհրդածութիւններ ձեր եւ մեր ժողովուրդին հետ բաժնելու: Վստահ եմ որ, ինչպէս միշտ, զայն կ'ընդունիք որպէս հայրենիքի հանդէպ հաւատարմութեան, հայրենասիրութեան եւ ծառայութեան ոգիով պարուրուած եւ հայրենիքի ապահովութեամբ տաղանապոյ սրտի խօսքեր եւ մտքի արձագանք:

Ա. Հայկական սփիւռքը բազմաշերտ, բազմազան, բազմազոյն եւ բազմատարած էութիւն մըն է: Անոր մէկ կարեւոր տոկոսը անգիտակից է եւ անտարբեր իր պատկանելիութեան եւ արմատներուն: Սակայն փոքր չէ թիւն ու կշիռը գիտակից, հոգատար եւ մտահոգ զինգուծի մը, որ իր գոյութեան աւելին ու աւելնը կը ստանայ հայրենիքէն եւ կ'ապրի ու կը շնչէ հայ ժողովուրդի պատմական հայրենիքէն սրբազան աւանդ մնացած այս հողաշերտով, որու գոյութիւնն ու զարգացումը իր գոյութեան գրաւականը կը նկատէ:

Այդ հողաշերտի անբաժան մասնիկն է Արցախեան հայրենիքն ու անոր հողին վրայ հազարամեակներով բնակող բնիկ ժողովուրդը: Եթէ այսօր որեւէ հասարակ յայտարար գոյութիւն ունի, որ անքակտելիօրէն կը կապէ այդ գիտակից սփիւռքը, ապա այդ՝ Արցախի ժողովուրդին ինքնորոշման արդար իրաւունքի թիկունք կանգնելն է: Ես կը հաւատամ որ Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիներու ջանքերով մեծամասնութիւնը կը միանայ սփիւռքեան այդ հասարակ յայտարարին, պինդ կերպով կառչած մնալով Արցախի ժողովուրդի ինքնորոշման իրաւունքին:

Մենք ալ կը հաւատանք թէ առանց տարածքային խաղաղութեան կարելի չէ մեր ժողովուրդին մնալուն եւ ապահով ներկայութիւն մը ունենալ պատմական հայրենիքի այս մասունքին վրայ: Եւ սակայն որպէսզի անոր ապահովութիւնը ամուր հիմերով վրայ ըլլայ եւ մնայ, ապա տարրական իրաւունքներու կառչիլը անհրաժեշտութիւն է:

Արաբ Իսրայէլեան 1967ի պատերազմի վերաբերող առաջին խիստ կարեւոր թիւ 242 որոշումը Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան Ապահովութեան Խորհուրդի մէջ առնուեցաւ Նոյեմբեր 22, 1967ին Իսրայէլէն պահանջելով քաշուիլ նախ քան Յունիս 6ի սահմանները: Այսօր՝ 55 տարիներէ ի վեր այդ պահանջը իր կատարելութեան կը սպասէ: Մեր վճռակամութիւնը, հաստատամտութիւնը եւ գոհողութիւնը միակ գրաւականներն են իրաւունքներու պահպանման: Որքան ատեն որ ԵԱՀԿի Մինսքի խումբը տակաւին կը զբաղի Լեւոնայի Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգաւորման գործով, տակաւին լուծուած առկա է եւ պէտք չէ աճապարել:

Մեր ժողովուրդի հաւաքական համոզումն է որ որքան ալ երկա-

րաձգուի խաղաղութեան ապահովման ընթացքը, այս մարզով, միջազգային դիւանագիտական գետնի վրայ հարկ է յամառօրէն պայքարիլ որպէսզի զիջումներ չկատարենք:

Բ. Երկողմանի դիրքորոշումներով ժամանակ մըն է որ Եկեղեցին եւ Պետութիւնը յարաբերութեան փոխադարձ վերապահութիւն կը ցուցաբերեն իրար հանդէպ: Եկեղեցին՝ հայ ժողովուրդի դարաւոր պատմութեան ընթացքին առաջնորդի եւ հովանաւորի դերը կատարած է պահելով մեր հաւատքը, ազգային էութիւնն ու ինքնութիւնը պետութեան բացակայութեան: Իսկ պետութիւնն արդէն մեր հաւաքական ինքնութեան պատուանդանն է, որու հանդէպ անվերապահ նեցուկ եւ աջակցութիւն հարկ է ցուցաբերել ազգը բաղադրող բոլորին կողմէ: Ես անվերապահօրէն վստահ եմ թէ մեր ժողովուրդի ջանքերով մեծամասնութեան հարազատ ակնկալութիւնն է տեսնել Եկեղեցին եւ Պետութիւնը համերաշխ եւ հաղորդակից: Բոլորս աւելի զօրաւոր պիտի զգանք այդ պարագային:

Գ. Այսօր՝ մեր ազգը կարիք ունի սխրանքի մը, դիւցազնական վկայութեան մը: Երբ իրաւատէր ենք, շարունակ խախտուող համաձայնութիւններու դէմ յանդիման գտնուելով, մեր արդար իրաւունքները պաշտպանող անվերապահ սխրագործութեան անհրաժեշտութիւնը կը զգանք:

Թշնամական չէ այդ ակնկալութիւնը այլ գուտ ինքնապաշտպանութեան դրսեւորումն է որու բարոյական ուժը պիտի վերականգնէ մեր ժողովուրդի տրամադրութիւնը, միաձուլէ մեր կամքը, մէկտեղէ մեր ուժերը եւ հաւաքէ մեր կարողականութիւնը: Այս ճգնաժամային օրերու տագնապին մէջ մենք պէտք ունինք մեր ուժերով իրականաւր եւ հպարտութիւն առթող սխրագործութեան մը:

Ամբողջացած առաքելութեան մը աւարտին, կը ձգեմ հայրենի հողը ետին թողելով սիրտս ու հոգիս եւ ուխտելով բազմապատկել մեր հաւաքական ներգրուած հայ ազգի հաւատքի ամրապնդման եւ յաւերժութեան բազինին վրայ:

Անվերապահ սիրով եւ յարգանքով՝

ՋԱԻՆ ԽԱՆՃԵԱՆ
Յուլիս 1, 2023
Երեւան, ՀՀ

Արեւմտեան Թեմի Նորընտիր Թեմական Խորհուրդի Կազմը

Այսու կուզանք յայտնելու, որ սոյն թուականի Մայիս 5-ին գումարուեցաւ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմի 96-րդ Թեմական Պատգամաւորական Ժողովը: Օրակարգի նիւթ դարձան ծխական եւ թեմական բազմաթիւ կարեւոր հարցեր, ինչպէս նաեւ անդրադարձ կատարուեցաւ Հայաստանի եւ Արցախի մէջ տեղի ունեցող իրադարձութիւններուն: Գնահատանքով առ ի գիտութիւն ընդունուեցան թեմական կառոյցներու եւ կազմակերպութիւններու հաշուետու զեկոյցները, հարց-պատասխանի միջոցաւ կատարուեցան անհրաժեշտ պարզաբանումները:

Արեւմտեան Թեմի կանոնադրութեան համաձայն, յընթացք Թեմական Պատգամաւորական Ժողովի, պատգամաւորները զաղտնի քուէարկութեամբ գրեթէ միաձայնութեամբ իրենց վստահութիւնը յայտնեցին Թեմական Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանին՝ օժտելով զինք եւս ութը տարուոյ պաշտօնավարման շրջանով, որ ընդունուեցաւ յոտնկայս ծափող յոյներով եւ «Ուրախ Լեր» շարականի երգեցողութեամբ:

Տեղի ունեցան նաեւ Թեմական խորհրդի անդամներու ընտրութիւններ: Մեր հաւատացելոց կը ներկայացնենք նորոգ ընտրեալ թեմական խորհուրդի կազմը.

- Տիար Վարդան Նազրեան (ատենապետ)
 - Տիար Պետրոս Անսրլեան (փոխատենապետ)
 - Տիար Մայքըլ Միսաքեան (գանձապահ)
 - Տիկին Սիլվի Գրիգորեան (քարտուղար)
 - Հոգշ. Տ. Երեմիա Վրդ. Աբգարեան
 - Հոգշ. Տ. Բագրատ Մ. Վրդ. Պերճէքեան
 - Արժ. Տ. Սերովբէ Քհնյ. Ալանճեան
 - Արժ. Տ. Մանուկ Ա. Քհնյ. Մարգարեան
 - Արժ. Տ. Կոմիտաս Քհնյ. Զօհրապեան
 - Բրշ. Տոթթ. Վարուժան Ալթըպարմաքեան
 - Տիար Մարք Աստուրեան
 - Բրշ. Ալեքս Մարկաւազ Եսիպով
 - Տիկին Սիլվա Խաչիկեան
 - Տիար Արթին Քնանճեան
 - Տիար Արա Երկանեան:
- Նուիրեալ սպասաւորներու այս կազմով, Առաջնորդութեամբ Սրբազան Հօր եւ հանդերձ հոգեւորականց եւ բարեպաշտ հաւատացելոց, Արեւմտեան Թեմը պիտի շարունակէ իր առաքելութիւնը ի փառս Աստուծոյ, ի պայծառութիւն Առաքելական Սգ Եկեղեցոյ եւ ի շինութիւն Հայաստան եւ Արցախ աշխարհաց:
- Դիւան Առաջնորդարանի

Եզակի Հրատարակութիւն Մը Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմէն

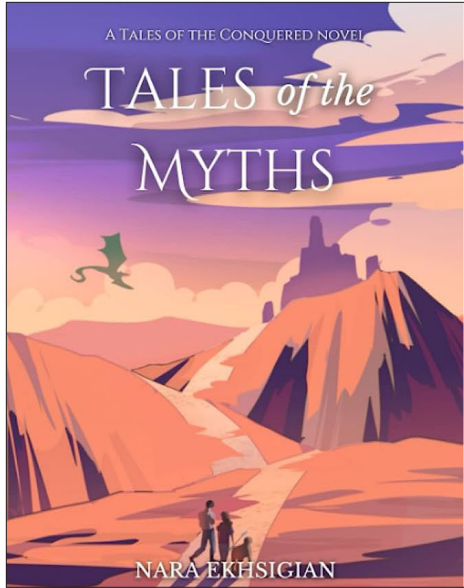
Կրթութիւնը ինքնին մեծ մարտահրաւէր մըն է եւ անգիտութենէ լոյսի գիտութեան տեղափոխուելու համար առանցքային ու անփոխարինելի է ծնողք-ուսուցիչ առաքելութիւնը: Ներկայ ժամանակներուն մէջ մեր նոր սերունդի գաւակներուն քրիստոնէական ու հայեցի կրթութիւնը ջամբելը աւելի մեծ մարտահրաւէր է, նուիրական գործ մը, որ սիրտը կը կազմէ Հայ Եկեղեցոյ կեանքին ու առաքելութեան: Երբ ուսումնակրթական հաստատութիւններէն ներս առաջնահերթութիւն կը տրուի առաւելաբար գիտական կամ գրական-լեզուական ձեռնարկներու նիւթերու մատակարարման, պէտք չէ այսուամենայնիւ անտեսել հոգեւորը եւ մնալունը:

նական Ձեռնարկ» երբ դասագիրքերու շարքը, յոյժ կարեւոր եւ այժմեական աշխատասիրութիւն մըն, որուն նպատակն է քրիստոնէական կրօնի ուսուցումը հայ աշակերտին հասանելի ու օգտուելու համար մատչելի դարձնել բոլորին: Ձեռնարկը իր երբէ հատորներով մեզի կը փոխանցէ աւետարանական ուսուցումներ, քրիստո-

Անցնող ամիսներուն, Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմին կողմէ լոյս տեսաւ լրջօրէն մտածուած ու պատրաստուած «Կրո-

Երիտասարդ Չայներ «Դիցաբանական Առասպելներ» (Tales of the Myths) Նարա Էքսիգյանի Գրական Մխրանքը

ՅՈՒՍԷՓ ՍԵԼՔՈՆԵԱՆ

Նարա էքսիգյան իրեն տարեկից բազմահազար պարմանի-պարմանուհիներուն նման երկրորդական վարժարանին շրջանաւարտ պիտի ըլլայ Յունիս 2025 թուականին:

Բայց մինչ այդ ան հետաքրքրական ճամբորդութեան մը ձեռնարկած է, տեսակ մը ուխտագնացութիւն՝ իր երազներու եւ իդէալներու իրագործման հետամուտ:

Այդ երազներու եւ իդէալներու հետապնդումի եւ իրագործումի ճամբուն վրայ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն եւ աշխարհի չորս ծագերուն գործող «ամազոն» ընկերութեան պատկանող հրատարակչութիւնը անցնող Ապրիլին լոյս ընծայած է երեք տարիներու տքնաշան աշխատանքի եւ հետազոտութեան արդիւնք եղող «Դիցաբանական Առասպելներ» (Tales Of The Myths) խորագրուած եւ 250 էջերէ բաղկացած Նարայի անգլիա-իտալիա նորավէպը որ անհեթեթի (Fantasy) գրական սեռին կը պատկանի:

Նորավէպի այս հրատարակչութիւնը նշանակալից եւ յատկանշական այլ զարգացում մը կը ներկայացնէ նաեւ: Արդարեւ, անգլերէն լեզուով գրուած եւ հրատարակուած այս գիրքի հիմնական բաղկացուցիչը իսպախուած է հայ դիցաբանութեան եւ պանթէոնին պատկանող կերպարներու վրայ եւ կը հանդիսանայ առաջին նման ներդրումը գրական այդ սեռին մէջ:

«Ես այս գիրքը գրեցի որովհետեւ գրական այդ սեռին մէջ պակաս մը տեսայ» կ'ըսէ պարմանի հեղինակը: «Անհեթեթի նորավէպերը ընդհանրապէս կը զբաղին յունական, հռոմէական, եգիպտական, հնդկական դիցաբանութեան նիւթերով, բայց հայկական դիցաբանութենէ ներշնչուած որեւէ նորավէպ չի գտայ: Ուստի որոշեցի նորավէպի այս գրական սեռին մէջ հայ դիցաբանութիւնը մտցնել եւ հայ ժառանգութիւնը ներկայացնել: Այս աշխատանքի եւ պրպտումի ընթացքին ես ներշնչուեցայ զանազան աղբիւրներէ, վաւերագրական տուեալներէ, բարեկամներէ եւ ընտանեկան պարագաներէ հաւաքուած կեղեկութիւններէ, ինչպէս նաեւ յատուեցայ հօրս գիրքերէն»:

Նարայի անունը առաջին անգամը չէ որ կը զարգարէ գիրքի մը կողքը:

Ասկէ առաջ «Ուսողութիւն եւ Անջրպետ» (Math And Outer Space, 2018) եւ «մոլորակները, անոնց անունները եւ արեւային դրութիւնը» (Planets And Their Names And The Solar System, 2019) գիրքերով ան ներկայացած էր անգլիա-իտալիա հանրութեան իբրեւ մանուկ հեղինակ: Այդ սկզբնական ֆայլերուն մէջ Նարան բնական հետաքրքրութենէ մղուած մեզ շրջապատող տիեզերքը կը գննէր եւ իր յայտնութիւններուն բաժնեկից կ'ընէր մեզ:

«Դիցաբանական Առասպելներ» գիրքը Նարայի գրական նախափորձերու անդամստանէն ներս մեծ ուսում մը կ'արձանագրէ: Գիրքի ընթերցումէն ակնյայտ կը դառնայ անոր անգլերէն լեզուի, կառոյցի, գրական եւ խօսակցական ոճի կապակցութեամբ ունեցած հիմնական հմտութիւնը որ պատիւ կը բերէ իրեն: «Ես ազդուած եմ բազմաթիւ հեղինակներու գործերէն, բայց մասնաւորապէս Րիք Րիորտանի «Փէրսի Ժէքսըն եւ ողիմպիականները» (Rick Riordan, "Percy Jackson And The Olympians) շարքէն, կ'ըսէ Նարա:

Նորավէպին մէջ 13 տարեկան «Ապրիլ» կոչուած աղջնակ մը կը ձեռնարկէ դժուարին եւ վտանգաւոր առաքելութեան մը փրկելու համար իրեն ընկերակից եւ մտերիմ շնիկը՝ «Թէտին»: Նորավէպին մէջ «Թէտին» հայ դիցաբանութեան մէջ յիշուող «յարալէզ»ն է, տեսակ մը չաստուած որ մահուան դէմ ծանր պայքար կը մղէ եւ համաստեղութեան մէջ յաւիտեանս կորսուելու վտանգին առջեւ կը գտնուի: Ուրեմն պատմութեան հանգույցը եւ շարժակ հանդիսացող գաղափարը պարզապէս կը դառնայ այն հարցի շուրջը թէ արդեօք Ապրիլ պիտի կարենա՞յ իրեն ընկերակից եղող շնիկը եւ անոր բախտակից չաստուածները փրկել ստոյգ մահէ եւ աւերուածութենէն: Պատմութեան այս խորքը առիթ կ'ընծայէ Նարային ստեղծելու թատերական բարդ կացութիւններ ուր իր կերպարները կը զարգանան եւ ինքնութիւն կը ստանան:

Անհեթեթի նորավէպը իբրեւ գրական սեռ ունի իր օրէնքները, օրինաչափերը եւ եզրերը: Իբրեւ այնպիսին ան կը գործէ կախարդական աշխարհի մը սահմաններէն ներս, յենուելով աւանդական առասպելներու, դիցաբանութիւններու եւ տարաշխարհիկ արարածներու

Գրախօսութիւն Չայրեդարձող Բանաստեղծուհին

ՊՈԿՏ. ՄԻՆԱՍ ԳՈՃԱՅԵԱՆ

Պիտի ըսեն՝ անհաւատալի է, մա՞րդ ալ այս օրերուն Հայաստան կը վերադառնայ. ամէնքը հոնկէ կը փախչին...: Այո, իսկապէս անհաւատալի է, եթէ չճանչնաք մեր նորաչափ բանաստեղծուհի ՆԱՐԻՆԷ ԽԱՐԲԵՐԻՅԱՆԸ, որ վերջերս Լոս Անճելէսի մէջ լոյս ընծայեց իր երախայրիքը՝ «Տողերիս երգը» բանաստեղծութեան գիրքը:

Դար մը առաջ Աւետիք Իսահակեան երգած էր. «Արագի ափին բոսթանս լինէր...», այսինքն, Արաքսի ափին պարտէզս մը ունենայի, իսկ Նարինէն կը գրէ.

Իմ Չայաստան աշխարհում ամէն ինչ ուրիշ է այնպէս, Շնչելը դիրիք է այնպէս, գարունը՝ կարմրաշող, ժպտերես:

Մտերմիկ մի գոռոց կայ պահուած ծառք փողոցի սնդիկում, Ու մանկութիւնը իմ անցած թաքուն ինձ ձեռքով է անում:

Նարինէն չի մերժեր այս «Թաքուն ձեռքը» եւ շուտով կը միանայ իրեն ծնած քաղաքին:

Տեսնող, զգացող, ապրող սրտի ու հոգիի համար աշխարհը թերեւս չքնաղ բուրաստան մըն է, ուր կան նաեւ վիշտ ու ցաւ, արցունք ու ժպիտ, սէրը ու հեռացում: Հայ մարդու համար, այս պարագային հայ կնոջ համար, կան տեսակ տեսակ փորձութիւններ ու մարտահրաւէրներ: Ան ոչ միայն քաղաքացի է, այլեւ մայր ու ընտանիքի հոգը իր վրա բարձած հոգածու արարած: Ան ունի նաեւ բաբախուն սիրտ՝ պատրաստ սիրելու եւ սիրուելու:

Մնած է Երեւան՝ Մեղրեցի վալդեայի 'Գիւմրեցի Հայկանուշի համեստ ու երջանիկ ընտանիքին մէջ: Հայրը նոյնպէս լաւ կ'երգէր եւ բանաստեղծութիւններ կը գրէր ու կը կարդար ընտանիքի անդամներուն:

Կը թուայ թէ տնտեսագիտական կրթութիւն ստացած ?եւ այդ բնագաւառին մէջ երկարատեւ աշխատած Նարինէ Մարգարեան-Խարբերեանը պէտք է ըլլար չոր, թիւերու եւ հաշիւներու մէջ կորսուած «ժամանակակից» հայուհի: Բայց եկուր տես, որ Նարինէի մէջ կայ նաեւ զգայուն, գործօն, ծառ ու ծաղիկով հիացած, հայրենիքի կարօտով այրուող փխրուն հոգի մը, որ մեծցեր է աւանդական կենցաղով, ապրած է տատիկի հետ, վայելէր է երբեմնի խաղաղ Երեւանի աշունն ու ձիւնը, գացեր է տատիկի հետ ու մոմ վառեր մերձակայ խաչքարի մօտ, ապա եասաման է հաւաքեր ու խնամեր՝ իւրաքանչյուր ծաղիկի մէջ տեսնելով

աստուածային հրաշք ու սէր:

Բանաստեղծուհի Նարինէն նույնպէս «համեստ էր է» արտագաղթողի դառն արցունքը, 2000 թ-ին տեղափոխուել է Լոս Անճելէս, բայց երբեք իր սիրտէն դուրս չէ մղած «մի օր հայրենի գիրկ վերադառնալու» երազանքը: 2014-էն ստիպուած ցոյցեր է կազմակերպել՝ գործօն կերպով մասնակցելով «Հայկական վերածնունդ», «Սասնայ Մուր» եւ «Ազգային ժողովրդավարական Բեւեռ» (ԱԺԲ) հետ իր մարտական ընկերներով, աշխատելով կրցածին չափ օգնել Հայաստանին՝ պայծառ ապագայ ունենալու յոյսով: Նարինէն միշտ հաւատացեր է, որ հայ ըլլալը մեծ պատիւ է իր բոլոր սրբազան պարտաւորութիւններով ու միշտ բարձր պահած է այդ ոգին:

Եւ հաւաստիկ 2023 թ. Յուլիսին պիտի վերադառնայ Հայրենիք՝ մշտական բնակութեան՝ հայրենադարձութիւնը ի թիւնելով եւ փոքրիկ ներգաղթի անձնական օրինակ մը ցոյց տալով:

Ամբողջ շարք մը նուիրուած է հայրենի քաղաքին, «նեղիկ թաղերին», ընկերուհիներուն, հարեւանին, խաչքարերուն ու անմոռանալի կակաչներուն:

Նարինէ Մարգարեան-Խարբերեանի սիրտին մէջ միշտ իր ներկայութիւնը կը զգացնէ սիրող սիրտ մը: Ամբողջ էութեամբ ան ապրած է սէրը իր բոլոր վերիվայրումներով, արտասուքով ու խնդրքով: Մէր, յուշ, կարօտ. հաւաստիկ յաճախ կրկնուող բառեր, որոնցմէ անհնար է խուսափիլ՝ անկեղծ սիրող սրտի համար:

Ու վերստին մենք թերթեմք անցած օրերը հրաշք:

Արի այսօր վերապրենք նրանց հմայքն անցման...

Սիրոյ ընկալումը Նարինէի մօտ կը գրաստեղծուի նաեւ աւելի լայն առումով՝ սէր ոչ միայն հայրենիքի, բնութեան, աշնան ու գարնան, այլեւ զաւակների հանդէպ:

Երկու փոքրիկ սրտիկ ինձ մայր եմ կոչում,

Երկու փոքրիկ սրտիկ տրոփում եմ իմ մէջ:

Նրանց իւրաքանչիւր թռթիւ, իւրաքանչիւր շարժում

Իմ միջով է անցնում հոսանքի պէս:

Քնարական բանաստեղծութեան անդամստանէն ներս թարմ լար մը կը նուագէ Նարինէն: Պէտք է կարողալ եւ ըմբոշիւնել:

Յ.Գ. Ստանալու համար դիմել kharbertyan@aol.com եւ նուիրատուութիւնը կատարել ցանկացած հայրենասիրական նպատակի:

Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան 120-Ամեակը Երեսուն Տարի Զլուծուող Համազգային Հարց (Արամ Խաչատուրեանի Հայաստանի Հիմնը)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Արամ Խաչատուրեանի ծննդեան 120-ամեակին նուիրուած իմ նախորդ չորս յօդուածներում ես բնաւ չ'անդրադարձայ նրա՝ Հայ ժողովրդի վեհուածներն ու ազգային արժանապատուութիւնը արտացոլող խորհրդային Հայաստանի հիմնին, թողնելով այն որպէս աւարտ՝ կոմպոզիտորին նուիրուած իմ յօդուածաշարի:

Ես դեռ 1992-ին եմ ծաւալուն յօդուածով հանդէս եկել մամուլում Խաչատուրեանի հիմնը վերականգնելու մասին, ու նոյն տարին մասնակից դարձել Հայաստանի հեռուստատեսութեան շնորհալի հաղորդավար Արթուր Բախտամեանի հարցազրոյցին: Բայց առ այսօր, յոյժ անհրաժեշտ այդ խնդիրը չի լուծուել:

... «Օրհներգի փոփոխութիւնը վտանգաւոր, պառակտիչ օրակարգ է, ոտնձգութիւն՝ հայ ժողովրդի հաւաքական իդէալին, անկախութեանն ու ազատութեանը»:

Հինգ տարի առաջ, նման տողերով էր մամուլում հիւսել իր յօդուածը ոմն Լիլիթ Գալստեանը՝ կապուած Հայաստանի «Մեր հայրենիք» «հիմնի» հետ:

- Վահ սո՞ւ, էս ի՞նչ կոսէ, կ'ասեր Զամբախովը... էս ինչէ՞ր էք ասում տիկին Գալստեան: Ո՞վ է մերժում մեր անցեալը, ի՞նչպէս կարող ենք մենք մոռանալ մեր տառապալից անցեալը, ո՞վ չգիտի, որ Առաջին Հանրապետութեան կերտողը Դաշնակցութիւնն է, որը, դժբախտաբար, այդ օրերին բնորոշ ժամանակի սղութեան պատճառով, առանց խորամուկ լինելու իրերի մէջ, ինչպէս ասում են՝ փախ-թափալ որդեգրեց հայ երաժշտութեան հետ բնաւ աղերս չունեցող իտալական ժողովրդական երգի մեղեդին:

Մի քաղաքականացնէք երեւոյթները տիկին, մի բորբոքէք կրքերը՝ տպաւորութիւն ստեղծելով, թէ հայ ժողովրդի մի մասը փորձում է տրորել դաշնակցութեան որդեգրած սրբութիւնները: Նման բան չկայ տիկին Գալստեան: Նոյն ձեւով կարող են մտածել հայաստանահայերն ու սփիւռքում ծուարած ստուարածաւալ հայաստանցիները: Չէ՞ որ նրանք էլ չիստեն եւ աւելի տարիներ շարունակ, առաւօտ զարթնել եւ երեկոյեան անկողին են մտել Արամ Խաչատուրեանի փառահեղ երաժշտութեան տակ: Դժուար է թերեւս նրանց էլ հասկանալը:

Այս հարցի մէջ զգացմունքայնութիւնը տեղ չունի: Իրերին պիտի մօտենալ փաստացի տուեալներով, մանաւանդ, եթէ հարցը համազգային տարողութիւն ունի:

Մարդկայնօրէն ես հասկանում եմ, որ «Մայր Հայրենիք»ի հնչիւնների տակ սերունդներ են աճել Սփիւռքում եւ այսօր էլ զիշեր ու գոր մատաղ սերունդի շուրթերին է «Մայր Հայրենիք»ը եւ նրանց համար դժուար է այլ մեղեդու հնչիւնների տակ պանծացնել Հայրենիքը: Մեծանուն Արամ Խաչատուրեանի անունը շահարկելու կարիք չկայ յարգելի Լիլիթ, նա այնքան խոշոր է, որ նրա անունը մշտապէս ակնածանքով պիտի արտաբերել: Ախր, ի՞նչպէս թէ «Օրհներգը երաժշտական կամ գեղագիտական քննարկման առարկայ չէ», երբ «Մեր Հայրենիք»ի երաժշտութիւնը տառացիօրէն կապ չունի

նի հայ երաժշտութեան հետ:

Ի՞նչ անենք, բա չքննարկենք, չէ՞ որ դա պարզունակ, ոչ մի յուզում չ'առաջացնող ութ տակտանոց իտալական ժողովրդական երգ է, ազգային զգացումներին անյարիր մի հիւսուացք, որ կապ չունի «Հիմն» հասկացողութեան հետ: «Մեր Հայրենիք»ը գուրկ է վեհուածներին, չունի բարձրակէտ, երաժշտական լեզուով ասած՝ մաժոր-մինոր-մաժոր կառուց, տոնայնափոխութիւն, վերամբարձ կրկներգ: Արամ Խաչատուրեանի երաժշտութիւնը գուտ հայկական է եւ ազգակցական կապի մէջ է Մակար Եկմալեանի Պատարագի հետ: Կոմպոզիտորը բացայայտօրէն ազդուել է Պատարագի ամենալուսաւոր հատուածներին մէկի՝ «Քրիստոս ի մէջ մեզ յայտնեցաւ»ի երաժշտութիւնին:

Մտաբերէք խնդրեմ Խաչատուրեանի հիմնի երաժշտութիւնը եւ դուք անմիջապէս կ'զգաք, թէ ինչպէս է մեղեդին ստեպ առ ստեպ վեր բարձրանում՝ հասնելով յաղթական մաժորային բարձրակէտի, փառաւորելով մարդու հոգին ու նրա ներաշխարհը: Դա մի խմբերգ է, որը կոմպոզիտորի երկու յոբելեանների առիթով, 1993 եւ 1999 թ.թ. փոխելով Սարմէնի բանաստեղծութեան մի քանի բառեր, հնչեցրել է մի ՍԻՖԱՆ երգչախումբով եւ սիմֆոնիկ նուագախումբով՝ ծովածաւալ խանդավառութիւն առաջացնելով հայրենակարոտ հայորդիների հոգիներում:

Այո՞, օրհներգը պետական խորհրդանիշ է, նրան չի կարելի դիպչել, բայց այն պիտի յօրինուած լինի ազգային երաժշտութեան հնչերանգների վրայ, եւ ոչ թէ օտար, ոչ ինչ չասող երաժշտութեան:

Ութ կոմպոզիտոր նոր հիմն գրեցին, բայց ոչ մէկը մրցոյթում չկարողացաւ «յաղթել» Խաչատուրեանի երաժշտութեանը:

Օրհներգի փոփոխման օրակարգը «պառակտիչ» օրակարգ չէ եւ ոչ էլ «պոպուլիստական» շարժում տիկին Գալստեան:

Փաստերին պէտք է նայել բաց աչքերով: Զգացմունքայնութիւնը այս հարցում դեր չի խաղում, հասկացէ՞ք վերջապէս:

Իմ երկար տարիների պայքարը Խաչատուրեանի հիմնը վերականգնելու հարցում արդիւնք չտուեց, որովհետեւ մեր կոմպոզիտորները անփափկանկատօրէն միացան Խաչատուրեանի հիմնը փոխելու ցանկացող խմբին եւ որոշեցին նոր հիմն գրել ու մրցոյթի կարգով ներկայացնել յանձնաժողովին: Թող ներուի ինձ, նրանք անհամեստաբար «ոտք մեկնեցին» Խաչատուրեանի հետ եւ պարտուեցին՝ աւելորդ բամբասանքի նիւթ ստեղծելով շրջապատի, մանաւանդ երաժիշտների շրջանում:

Մրցոյթում յաղթող ճանաչուեց Խաչատուրեանի հիմնը՝ բանաստեղծական նոր տեքստ գրելու պայմանով: Ահա տասը տարի է անցել այդ օրերից, սակայն սայլը տեղից չի շարժուել: Այդ մրցոյթին Խաչատուրեանի երաժշտութիւնը ես էի ներկայացրել:

Մշակոյթի նորանշանակ նախարար Տիկին Յասմին Պողոսեանի միանգամայն ոգեւորիչ յանձնարարական անուրի տուրք տալով: Մենք համոզուած էինք, որ յաղթելու էր Խաչատուրեանի հիմնը: Մարդկա-

Հայկական ՍՍՀ օրհներգ
Haykakan SSH orhnerg
(State Anthem of the Armenian SSR)

Solemn, moderately slow

Armenak Sarkisyan 1944-1991 Aram Khachaturian

1. So ve ta kan a zat as xarh Ha jas tan, Ba zum da ter da zan cam pha du an char,
2. Le ninn an mah mez hurn an she par ge vech, Mer dem so gach jer dan ka ber aj ga bach,
3. Mets Ru sian mez jeq bai rut hjan oefkemek nech, Menkh ker tech inkh am ra kuif nor pe tut hjun,

Kha□ vor dixh kho ma kha fe chin khez ha mar, Vor darf nas du majr Haj re nikh ha jut hjan.
Hok tem be re kor ca nu mich mez phr kech Jev tvech mez nor paj caif kja nkh pha ra panc.
Le nin jan mer ku sak chut hjunn i ma stun, Haq tho ren mez dep ko mu nizm e ta num.

Pha'kh khez mišt pha'kh So ve ta kan Ha ja stan, As xa ta ser, dar ta ra gorc - ši na rar,
Zo qo vrd och surb da šin khov an sa san, Du caq kum jes jev ker tum lujs a pa gad.

յին բնականոն տրամաբանութիւնը յուշում էր, որ ամէն մի խելամիտ մարդ, տուեալ դէպքում կոմպոզիտոր, իրեն թոյլ չէր տայ «մրցել» Խաչատուրեանի համաշխարհային ճանաչման արժանացած երաժշտութեան հետ:

Ըստ իս, նոյնիսկ անհամեստ էր «չափուել» նրա հետ...

Մինչեւ մրցոյթի օրը միայն երկու օր կար: Մշակոյթի նախարարը, անսալով իմ խնդրանքին, ի պատիւ իրեն, կարողացաւ մի քանի ժամուայ ընթացքում Ռադիոյի ձայնադարանից ինձ հասցնել տալ Խաչատուրեանի հիմնի նուագախումբային ձայնագրութիւնը: Նոյն օրը իմ տրամադրութեան տակ դրեց Երեւանի Կենտրոն համայնքի երգչախումբը՝ վաղամեծիկ խմբավար Մարիկա Երիզարեանը: Կանացի երգչախումբը իմ բնակարանում սովորեց հիմնը՝ իմ կողմից փոփոխուած բառերով: Յաջող օրը Արա Գէորգեանի ձայնագրման ստուդիայում ձայնագրեցինք Խաչատուրեանի հիմնը՝ արդէն պատրաստի նուագախումբային ձայնագրութեան վրայ: Եւ միայն մրցոյթից հազիւ 10-15 րոպէս առաջ նախարարի անձնական վարորդը իմ տանից տարաւ հիմնի ձայնագրութիւնը:

Այժմ դարձեալ անդրադառնանք «Մեր Հայրենիք» հիմնին:

Մրցոյթից յետոյ իմ լաւագոյն բարեկամներից մէկը Երեւանից հեռաձայնեց եւ յայտնեց, որ «Մեր Հայրենիք»ի երաժշտութիւնը վերցուած է ռուս կոմպոզիտոր Գլազունովի «Ռայմոնդա» բալետից:

Անմիջապէս անցայ համակարգչի առջեւ եւ Գլազունովի բալետի երաժշտութիւնը «տակնուվրայ» անելուց յետոյ, գտայ մեր հիմնի երաժշտութիւնը եւ՝ ապշեցի: Ճիշդ եւ ճիշդ նոյն մեղեդին, նոտա առ նոտա, նոյնիսկ նոյն տոնայնութեան մէջ:

Արդէն յստակ դարձաւ, որ Բարսեղ Կանաչեանը չի յօրինել հիմնի երաժշտութիւնը: Նա պարզապէս նոտագրել է երգը եւ յետոյ վերածել քառաձայնի: Դա նոտա առ նոտա, հնչիւն առ հնչիւն կրկնութիւնն է «Իտալացի աղջկայ երգը» մեղեդու, որը ռուս կոմպոզիտոր Ալէքսանդր Գլազունովը օգտագործել է իր «Ռայմոնդա» բալետում, որն առաջին անգամ կատարուել է 1898 թուին, երբ Կանաչեանը ընդամենը 13 տարեկան էր, եւ չէր կարող յօրինել «Մեր Հայրենիք»ը: Կը նշանակի Կանաչեանը, ինչպէս եւ Գլազունովը, օգտուել են նոյն աղբիւրից: Արդէն քանիբոլորդ անգամ կրկնում եմ՝ մի

շահարկէք Կանաչեանի անունը, նա դրա կարիքը չունի: Նա սփիւռքահայ երգչախումբային արուեստի ամենակարկառուն ներկայացուցիչն է:

Սոյն յօդուածը գրելուց առաջ, մէկ անգամ եւս ինձ ստուգելու համար փորձեցի անցնել «Ռայմոնդա»-ին..., եւ, եւ ինչ հիասթափութիւն՝ You Tube-ից հանուած էր բալետի երաժշտութիւնը: Միայն 23 րոպէսանոց մէկ սիւլիտ կար բալետից, որի մէջ, բնական է՝ «Մեր Հայրենիք»ը չկար:

Աւելին. «Հայաստանի հիմնը Գլազունովի «Ռայմոնդա» բալետում» վերնագրի տակ չորս նիւթեր արգելափակուած էին՝ «Այս կոնտենտը ներկայումս հասանելի չէ» ամոթալի «բացատրութեամբ»: Խօսք չունեմ ասելու, բաւական հետեւողական եւ գգուշաւոր են աշխատում Հայաստանի իշխանութիւնները...:

Ասեմ, որ Գլազունովի «Ռայմոնդա» բալետը 1972 թուականին բեմադրուել է Երեւանի օպերային թատրոնում, եւ օրերս, առաջին անգամ, Յունիսի 24-ին բեմադրել են Երեւանի պարարուեստի պետական քոլեջի ուսանողները, վստահ եմ՝ առանց «Մեր Հայրենիք»ի...

Այժմ նայէք խնդրեմ, թէ ինչ տեսք է ստացել Սարմէնի հոյակապ բանաստեղծութիւնը՝ իմ կողմից փոփոխուած բառերով: Փոխուած բառերը գրուած են գլխատառով.

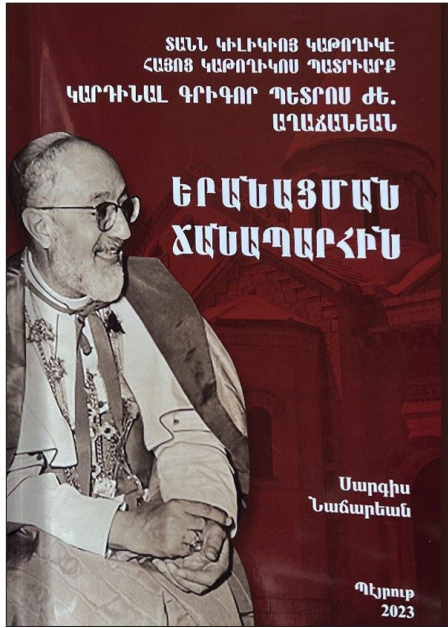
ԱԶԱՏ, ԱՆԿԱՆ, ՆԱԽՆԵԱՑ ԵՐԿԻՐ Հայաստան
Բազում դարեր, դաժան ճամբայ դու անցար,
Քաջ մախնիք մեր մաքառեցին քեզ համար,
Որ դարձնաւ դու, մայր հայրենիք հայրութեան:
ԿՐԿՆԵՐԳ.
Փառք քեզ, միշտ փառք, ԱԶԱՏ, ԱՆԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ,
Հանճարեղ դու, ճարտարագործ, շինարար,
ՀԱՅ ՄԵԾ ԱԶԳԻ ՍՈՒՐԲ ՀԱՒԱՏՈՎ ԶՕՐԱՅԱԾ,
Դու ծաղկուց եւ կերտում լոյս ապագայ:

ՆԱԽՆԻՆԵՐԻ ԼՈՅՍ ԵՐԱԶՈՎ ԿՈՒՌ ԴԱՐՁԱԾ,
Մենք կերտեցինք ՀԱՅԻ ՍՐՏՈՎ պետութիւն,
Ոչ մի ոսոխ չի կարող ծնկի բերել,
Անասան ժողովրդին մեր հնագոյն:
ԿՐԿՆԵՐԳ. Փառք քեզ, միշտ փառք...

Լոյս Տեսած Է Լիբանանահայ Գրող Սարգիս Նաճարեանի՝ Քարտինալ Աղաճանեանին Նուիրուած «Երանացման Ծանապարհին» Գիրքը

ԱՐՄԵՆՈՒՅԻ ՄԵՈՅԵԱՆ

Պէջրուծի մէջ լոյս տեսած է լիբանանահայ ճանչուած գրող, լրագրող Սարգիս Նաճարեանի՝ Քարտինալ Աղաճանեանին նուիրուած «Երանացման Ծանապարհին» գիրքը: Գիրքը կը ներկայացնէ հետաքրքիր դրուագներ կիրիկիայի կաթողիկէ հայ եկեղեցւոյ հայրապետ, Քարտինալ Գրիգոր-Պետրոս Աղաճանեանի կեանքէն: Անոնք, ինչպէս «Արմենպիրես»-ին տեղեկացուցած է Սարգիս Նաճարեանը, վկայութիւններ են Քարտինալի անցած ճանապարհին, եկեղեցական, ազգանաւէր գործունէութեան ու այն մեծ ժառանգութեան, որ թողած է մարտինալը:

«Գրքոյկը լոյս տեսած է Ամենապատիւ «Գերերջանիկ Կաթողիկոս պատրիարք Ռաֆայէլ Պետրոս ԻԱ Մինասեանի քաջալերանքով «Հայ Կաթողիկէ Պատրիարքութեան աջակցութեամբ: Գիրքը թող համեստ վկայութիւն ըլլայ Աստուծոյ Ծառայ Քարտինալ Աղաճանեանի սրբադասման դատին», - նշեց Սարգիս Նաճարեանը՝ տեղեկացնելով, որ Վատիկանի մէջ ընթացքի մէջ են Պետրոս Աղաճանեանին երանելիներու կարգին դասելու ուսումնասիրութիւնները:

Պապին ընդունելով քարտինալի գլխարկը, Աղաճանեանը յայտարարած է. «Կ'ընդունիմ աստիճանը խոնարհութեամբ, հպարտութեամբ: Խոնարհութեամբ, քանզի կը գիտակցիմ իմ անկատարութիւնը, իսկ հպարտութեամբ, քանզի ի դէմս ինձ կը պատուեն իմ սիրելի հայ ժողովուրդին, անոր սուրբերու նահատակներու արիւնը»:

Աղաճանեանը ղեկավարած է Կիրիկիայի Հայ կաթողիկէ պատրիարքութիւնը՝ Կիրիկիոյ Կաթողիկէ հայ եկեղեցւոյ հայրապետ եղած է, աւելի ուշ Հռոմի Պապ Պիոս XII-ը (1946թ.) անոր Քարտինալի աստիճան շնորհած է:

1962 թուականին Աղաճանեանը առողջական խնդիրներու պատճառով թողած է պատրիարքարանի ղեկավարութիւնը: Մահացած է Հռոմի մէջ, 1971 թուականի Մայիսի 10-ին:

Գրիգոր-Պետրոս Աղաճանեանը (ծննդեան անունը Ղազարոս) ծնած է Ախալցխայի մէջ 1895թ.-ին: Ուսում ստացած է Հռոմի մէջ: 1917 թուականին ձեռնադրուած է քահանայ, իսկ Առաջին համաշխարհային պատերազմի աւարտէն յետոյ ուղարկուած է Թիֆլիս, ուր նշանակուած է Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ հովիւ:

Բացի հայ կաթողիկէ համայնքի բարօրութեան համար աշխատելէ, Աղաճանեանը յարգանք վայելած է նաեւ որպէս առհասարակ կաթողիկ գործիչ: Վատիկանի Երկրորդ տիեզերական ժողովին՝ 1962-65 թուականներուն, ան եղած է Հրահանգներու Յանձնաժողովի անդամ, ինչպէս նաեւ ժողովուրդներու աւետարանչական միաբանութեան պրեֆէկտ:

1921 թուականին անոր ետ կը կանչեն Հռոմ, ուր կը ծառայէ հայկական հոգեւոր ուսումնարանին մէջ: 1934-ին Աղաճանեանին կ'ուղարկեն Լիբանան, իսկ 1937-ին՝ 42 տարեկան հասակին, ան կ'ընտրուի Կիրիկիայի հայ կաթողիկէներու Պատրիարք՝ Գրիգոր Պետրոս XV անունով:

Վատիկանը կ'ուզէ քարտինալ Պետրոս Աղաճանեանին երանելիներու կարգին դասել: Վատիկանի հոգեւորականները Աղաճանեանի կենսագրութեան քննարկումը սկսած են 2022 թուականի Հոկտեմբեր 28-ին:

Այս տարիներուն Աղաճանեանը հնարաւորինս օգնած է հազարաւոր հայ փախստականներու: Բացի այդ, անոր ուժերով Պէյրութի մէջ կանգնեցուցած է հայ ժողովրդի նահատակներուն նուիրուած առաջին յուշարձանը:

Գրող, լրագրող Սարգիս Նաճարեանը երկար տասնամեակներ «Արարատ» օրաթերթի եւ հայ կաթողիկէ պատրիարքարանի «Մասիս» պարբերաթերթի խմբագիրն է: Ղեկավարած է Հայ Կրթական Բարեսիրական միութիւնը, գործօն մասնակցութիւն ունեցած է ու կը շարունակէ ունենալ հայ կաթողիկէ պատրիարքութեան գանազան մարմիններուն մէջ: Անբասիր գործունէութեան համար Սարգիս Նաճարեանը արժանացած է բազմաթիւ պարգևներու, Հռոմի Պապին ու Հայ կաթողիկէ Պատրիարքին:

Հայաստանի Աշակերտներու Փայլուն Յաջողութիւնը Ինտոնեզիոյ Մէջ

Յուսադրիչ լուրեր կու գան Հայաստանէն: Նորահաս սերունդէն ունինք խոստմնալից դեռահասներ, որոնք երկրի պատիւը բարձր կը պահեն գիտութեան մարզէն ներս եւ փայլուն ապագայ կը խոստանան, իրենց ուսումնատենչութեամբ եւ արձանագրած յաջողութիւններով:

Լանի Քվանք վարժարանի սան է, արժանացաւ ոսկեայ մետալի (ողիմպիականի ամենամեծ մրցանակի «Կրանթ ըուըրտ»):

Քանի մը օրէ ի վեր, համացանցի հայկական դաշտին վրայ, կը տողանցէր ուրախ լուր մը: Հայաստանցի խումբ մը աշակերտներ 25-28 Յունիսին, ինտոնեզիոյ մէջ մասնակցեցան կիրառական կենսաբանութեան միջազգային ողիմպիականներուն եւ աննախընթաց արդիւնք մը ապահովեցին, արժանանլով 4 ոսկեայ, 1 արծաթեայ եւ 2 պրոնզեայ մետալներու:

Յակոբ Պերիխանեան, որ Ա. Շահինեանի անուան բնագիտութեան եւ ուսողութեան յատուկ դպրոցի սան է, արժանացան ոսկեայ մետալի եւ յատուկ մրցանակի՝ կենսաբանական մտաւոր պատկերի համար:

Արդարեւ, եթէ ղպրոցականները՝ յաղթահարելով կիսաեզրափակիչ փուլը, անցան եզրափակիչ եւ հետեւեալ բարձր արդիւնքներով վերադարձան Հայաստան:

Խոսքով Յաքանեան, որ դարձեալ Քվանթ վարժարանի սան է ոսկեայ մետալ ստացաւ:

Անի Իսրայէլեան կը ներկայացնէր Արմաւիրի թիւ 1 վարժարանը: Ան նոյնպէս արժանաւ ոսկեայ մետալի:

Լեւա Մանուկեան, Միւիթար Հերացիի անուան աւագ դպրոցի աշակերտուհի է, արժանացաւ արծաթեայ մետալի:

Կամուռի Աբրահամեան, Քվանք վարժարանի աշակերտ եւ Մարիամ Դոխոյեան, Միւիթար Հերացիի անուան աւագ դպրոցի սանուհի, արժանացան պրոնզեայ մետալի:

Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան 120-Ամեակը

Շարունակուած էջ 13-էն

Ինչպէս նկատուած էք, փոփոխութիւնները շատ չեն եւ բնաւ չեն ազդում բանաստեղծութեան ոգու եւ տրամադրութեան վրայ: Նման մասնակի, այսօրուայ հայի մտածումներին յարիւր բառերի փոփոխումով (թէրեւ կարելի է աւելի լաւ ու համազոր բառեր գտնել) մենք կարող ենք հանգիստ խղճով փրկած լինել մոռացութեան մատնուած Սարմենի բանաստեղծութիւնը եւ թէ՛ Արամ Խաչատուրեանի փառայեղ երաժշտութիւնը:

ուած, կողք-կողքի, դարձել մի մարմին: Եւ չեմ գարմանում նաեւ, որ, ինչպէս Դանիէլ Երաժիշտն ասաց, Սարմենի հարազատները դէմ են բանաստեղծութեան մէջ որեւէ փոփոխութիւն կատարելուն:

Երկու-երեք ամիս առաջ շնորհառատ երաժիշտ, յօրինող, հոգեւոր երաժշտութեան քաջատեղեակ Դանիէլ Երաժիշտն ինձ յայտնեց, որ Արամ Խաչատուրեանի հիմնի համար յայտարարուած բանաստեղծական մրցոյթին ներկայացուած 130 բանաստեղծութիւններից ոչ մէկը չի շահել: Ես չեմ գարմանում, որովհետեւ կոմպոզիտորն ու բանաստեղծը հիմնը ստեղծել են համագործակց-

Որեմն, մեծապարզ Դանիէլ, սիրելի բարեկամ, քեզ մնում է Հայաստանի եւ Սփիւռքի երաժիշտների համատեղ գործակցութեամբ եւ Հայաստանի կոմպոզիտորների Միութեան աջակցութեամբ ուղիներ գտնել համոզելու Սարմենի ընտանեկան պարագաներին, որպէսզի նրանք վերանայեն իրենց վերաբերմունքը համազգային այս յոյժ կարեւոր հարցի վերաբերեալ:

Այսու՝ ոչ մի արտառոց բան չկայ, եթէ երաժշտութեան հեղինակի անուան կողքին գրուի՝ Խօսք՝ Սարմենի (խմբագրուած):

Արամ Խաչատուրեանի ծննդեան 120-ամեակին նուիրուած այս յրեկեանական տարուայ լաւագոյն նուէրը նրա յիշատակին՝ նրա հիմնի վերականգնումն է:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՇՈՊԻ ՇԱՄԱՐ)

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ՇԵՌԱՁԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

www.massispost.com
daily news updates

Երիտասարդ Չայնեթեր

Շարունակում է 12-էն

Եւ կերպարներու վրայ: Յաճախ փոխ կ'առնէ իրական աշխարհէն դէպքեր եւ գաղափարներ, մանաւանդ պատմական հին շրջանէն եւ միջնադարէն, ստեղծելու իւրօրինակ աշխարհ մը: Անհետեւ ինտրովիւզը ընթերցողը կը ճոխադրէ առասպելական աշխարհ մը ուր վիշապներ ա՛հ ու սարսափ կը սփռեն իրենց շուրջը եւ ուր գերհզօր ոյժեր ուրիշներու վրայ գերակայութիւն ձեռք ձգելու կը ձգտին: Այս երեւակայածին աշխարհին մէջ բարին եւ չարը կը պայքարին իրարու դէմ, հերոս կերպարը եւ նոյնիսկ անարգը, կը ձգտին տիրանալու իշխանութեան, ուժի կամ գիտութեան ճամբով լաւ կամ վատ ազդեցութիւն բանեցնելու հասարակութեան վրայ: Թէեւ պատմութեան հանգուցը կարեւոր բաղադրարար է մըն է, բայց աւելի կարեւոր է կերպարներու կերտումը եւ անոնց մարդկայնացումը իրենց առաւելութիւններով, տկարութիւններով կամ ձախողութիւններով: Թէեւ կը գիտակցինք որ հերոսները մարդկային տիպարներ չեն, այսուհանդերձ անոնց վարուելակերպը հասարակ մարդկային խորք եւ բնոյթ կը ստանայ: Այս պատճառով կերպարներու դիմազրաւած մարտահրաւէրները կ'ապրինք, անոնց յաղթանակներով կը հրճուինք, կը տիրինք ի տես անոնց ձախողութիւններուն եւ միաժամանակ կը հիանանք անոնց ցուցաբերած քաջութեան վրայ:

Նարա էքստրականի գիրքը այդ տեսակէտէն հանդիպման վայր մըն է ուր հայ դիցաբանութեան եւ պանթէոնի պատկանող հերոսներ իրարու կը հանդիպին, օտար չաստուածներու եւ դէմքերու հետ կապեր կը հաստատեն, անոնց հետ խօսակցական խելացի բախումներ կ'ունենան, եւ յաճախ հայերէն բացատրութիւններու եւ ասոյթներու գործածութեամբ գոյն, խանդ եւ աւիր կը ներարկեն ընդհանուր մթնոլորտին: Նարան յաճախ կը

գուրճանայ իր պատմութեան անցքերը լեցնելով ընտանեկան պարագաներու եւ դէմքերու խօսակցութեամբ, եւ առտնին երեւոյթներու լիշատակութեամբ որոնք տեսական բնականութեան մթնոլորտ մը կ'ընծայեն պատմութեան ընթացքին: Հայ ընտանիքը կը խօսի, կը վիճի, տարբեր սերունդներու ներկայացուցիչներ կեանքի նկատմամբ իրենց ունեցած ըմբռնումները ի յայտ կը բերեն եւ իւրաքանչիւրը իր դատը կը ներկայացնէ եւ կը պաշտպանէ: Մտաւորական եւ գրգայնութեամբ թաթալուէն բախում մըն է ուր ո'չ յաղթող եւ ո'չ պարտեալ կայ, այլ շնչող կեանքի պատկեր մը: Հիմնականին Նարան այս պահերը կը գործածէ իբրեւ շողաղ անհետեւի պատմութեան կառուցն ու ընթացքը զօդելու եւ պահպանելու համար:

Նարայի նորավէպի 250 էջերու մէջ պատմողական առոյգ եւ գունագեղ լեզուն զմայլանք եւ հիացմունք կ'առաջացնէ ընթերցողին մօտ: Միաժամանակ իր կատարած դիտարկումները, արտայայտած մտածումները եւ խոհական արտայայտութիւնները անակնկալի կը բերեն ընթերցողը իրենց վաւերականութեան ուժգնութեամբ եւ այժմէականութեամբ:

Երկրորդական վարժարանի ուսանող պարմանուհիի ամէկուր ժպիտի ետին Նարա էքստրականի յայտ կու գայ իբրեւ զօրաւոր կամք, անհատականութիւն եւ ինքնավստահութիւն ունեցող անձ մը: «Ապագայ ծրագիրներուս մաս կը կազմէ» կ'ըսէ ան «այս գիրքի շարունակութիւնը ստեղծել: տեսնենք թէ այդ աշխատանքը ուր կը տանի գիտ: Ես շատ ուրիշ պատմելիքներ ունիմ եւ կը յուսամ որ այս աշխատանքը ինձի կը հասցնէ ինչ ուր կընամ իբրեւ գրող հանգստաւէտ կեանք մը ապրելի»:

Անկասկած Նարայի վերոյիշեալ բարեմասնութիւնները մեծ եւ հիմնական դեր կը կրեն իսպալ անոր ապագայի երազները, իրձերը եւ նպատակները իրագործելու իբրեւ գրող:

Եգալի Դրատարակութիւն Մը

Շարունակում է 11-էն

նէական բարոյական վեմ սկզբունքներ եւ եկեղեցագիտական հարուստ գիտելիքներ, համեմիչ աղ եւ լուսաւոր ճանապարհ հանդիսանալով հայ ընտանիքին, վարժարանին եւ աշակերտին: «Կրօնական Ձեռնարկ» դասագիրքերու հրատարակութիւնը կու գայ փաստելու թէ ուսանելիք երկրորդական նիւթ մը չէ կրօնը, այլ անկրօնաբարը կը կազմէ մարդու կրթութեան, անոր հոգեմտաւոր պատրաստութեան ու բարոյական դաստիարակութեան: Սոցիալական Ձեռնարկի հրատարակութիւնը ոչ միայն կը դիւրացնէ այլեւ մանաւանդ կը քաղցրացնէ ուսուցիչին աշխատանքը եւ միաժամանակ կը բեղմնաւորէ աշակերտին եռանդն ու ջանքը եւ աստուածգիտութեան մշտանորոգ հուրը վառ կը պահէ պատանի թէ երիտասարդ, ներկայ թէ ապագայ սերունդներուն մտքին ու սրտին մէջ: Կրօնական դասագիրքերուն հայթայթած նիւթերով եւ աստուածային գիտելիքներով զինուած հայ աշակերտը եւ ապագայ ընտանիքի հայրն ու մայրը անպարտելի կամքով պիտի պատերազմին կեանքի փորձութիւններուն ու մոլորութիւններուն դէմ:

Հիւսիսային Ամերիկայի Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի օրհնութեամբ լոյս տեսած «Կրօնական Ձեռնարկ» դասագիրքերու իր Ողջոյնի խօսքին մէջ կ'ըսէ, թէ սոցիալականութեան նպատակը «Հայ աշակերտի մտքի, սրտի եւ հոգու մէջ լայնօրէն տարածել աստուածգիտութեան ուղիքը, Քրիստոսի սէրը, Հայ Եկեղեցու նուիրումի եւ ծառայութեան ոգին բարոյական կեանքի ճաշակը»: Սրբազանը իր խօսքի աւարտին կը հրաւիրէ հայ վարժարաններու տնօրէնները, ուսուցիչները, ծնողները եւ աշակերտները առաւելագոյնս օգտագործելու Արեւմտեան Թեմի հովանաւորութիւնը վայելող սոցիալականութեան:

Երբ ներկայ մեր կեանքը լեցուն է մարտահրաւէրներով եւ մեր արժէքները վտանգող երեւոյթներով, միայն քրիստոնէական կրօնի ճշմարիտ ուսուցումը կը կրնայ աստուածգիտութեան, ընկերսիրութեան, ներողամտութեան եւ այլ արժէքներու հեզահամբոյր հոգին դրոշմել մեր նոր սերունդի գաւակներուն մէջ: Վստահ ենք, որ նոր, եզակի, արժէքաւոր դասագիրքերէն լաւագոյն արդիւնքը առատօրէն քաղելու ու վայելելու համար հարկ է մասնաւոր տեղ տալ անոնց հայ վարժարաններու ուսմանակրթական ծրագիրներուն մէջ: Սոցիալական դասագիրքերու հրատարակութիւնը առաձիգն բաւարար չէ՞ իր նպատակին ծառայող:

յեցնելու համար անհրաժեշտ է առաւելագոյն չափով տարածել եւ բոլորին սեփականութիւնը դարձնել: Արեւմտեան Թեմը «Կրօնական Ձեռնարկ»ը առանց պայմանի եւ սիրայօժար վերահրատարակութեան իրաւունք կը շնորհէ Հայաստանի թէ Սփիւռքի բոլոր հոգեւոր ու կրթական կառույցներուն ու հաստատութիւններուն, սոցիալականագիրքերու ճամբով Ս. Գրոց աղբիւրներուն ու մեր հաւատքի սկզբունքներուն հետ հաղորդուելու եւ մեր գաւակներուն կրօնական, հոգեւոր, բարոյական ծառայող յազմեցնելու:

«Կրօնական Ձեռնարկ»ին առաջին երկու դասագիրքերուն հեղինակը քրիստոնէական կրօնի հմուտ եւ փորձառու Հայկ Մադոյեանն է: Երրորդ դասագիրքին հեղինակը Արթուր Ջալէն Քհնյզ Արքեպիսկոպոստ Ստեփանն է: Առաջին դասագիրքը կը պարունակէ Աստուածաշունչ մատենանի՝ Հին եւ Նոր Կտակարաններու կարեւորագոյն հատուածները, սկսելով տիեզիքի եւ մարդու ստեղծագործութեան պատմութենէն հասնելով մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի հրաշափառ յարութիւն ապա համբարձում եւ անոնց մէջ ինկած երկար ժամանակահատուածի կարեւորագոյն իրադարձութիւնները: Երկրորդ դասագիրքը իր մէջ կը պարփակէ Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու կառուցումը քին, սուրբ խորհուրդներուն եւ կարեւոր տօներուն վերաբերեալ ուսուցողական դասեր: Իսկ երրորդ դասագիրքին մէջ կը ներկայացուին Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու երկհազարամեայ պատմութեան եւ եկեղեցական կարգին վերաբերող կարեւոր դասեր: Իրաքանչիւր դասագիրք կը բաղկանայ 25 դասերէ իսկ իրաքանչիւր դասի մէջ նախ կը ներկայացուի մատուցուելիք նիւթը, որուն կը յաջորդէ հարցարան մը ապա բառարան մը: Դասը կ'աւարտի գրաբար եւ աշխարհաբար աղօթքով մը: Անցնող շաբաթներուն, իւրաքանչիւր դասագիրքէն երկու հարիւր օրինակ որպէս նուէր փոխանցուցաւ Հայ Առաքելական Եկեղեցու Գուգարաց Թեմի առաջնորդարանին, յանձին Յովնան Եպիսկոպոս Յակոբեանին: Երեք դասագիրքերու արեւմտահայերէնը պատրաստ է եւ հրատարակութեան պիտի յանձնուի յառաջիկային:

Վստահ ենք, որ սոցիալականագիրքերու շօշափելի օգուտները պիտի քաղէ անկէ: Վերջապէս, դպրոցական դասագիրքը ըլլալով հանդերձ, երեք հատորանոց ընդարձակ ծանօթութիւններով հարուստ այս ձեռնարկը բոլորին համար ընթերցանութեան շահեկան գիրք մըն է:

Անհետեւի Նորավէպ (Fantasy Novel) Իբրեւ Գրական Սեռ

Առասպելները մարդու պատմութեան սկզբնաւորութենէն ի վեր մաս կազմած են ընդհանրական մշակութիւն, ինչպէս կրնանք հետեւեցնել զանազան ժողովուրդներու մօտ գարգացած շատուածներու, հրէշատիպ անասուններու եւ կախարդական արարածներու առկայութենէն՝ հինէն մեզի մնացած աւանդակներու, դիցաբանութիւններու եւ կրօնական բնոյթ ունեցող բնագիրներուն մէջ:

Անհետեւի նորավէպի գրականութեան նորագոյն շրջանը սկիզբ առաւ 19-րդ դարուն Եւրոպայի մէջ գարգացած ասպետական եզրերով յատկանշուող վիպասանութեան կամ վիպերգութեան իբր հետեւանք: Այդ գրականութեան մէջ երեւակայականն ու պատրանքայինը իբրեւ հաւատարժան տարր լայն ընկալում ունէր : Սկովտիացի հեղինակ ճորձ Մըքտանըլտ (George MacDonald) եւ Անգլիացի գրող Ուիլիամ Մորրիս (William Morris) առաջիններէն հանդիսացան որ մեզի ծանօթ աշխարհէն տարբեր մտացածին կամ երեւակայական աշխարհ մը ստեղծեցին իրենց գրականութեան մէջ: Այս երկու գրողներուն հետեւելով Ժ. Ր. Թոլքին (J. R. R. Tolkien) գրեց իր նշանաւոր անհետեւի նորավէպը (The Lord of the Rings) 1954-1955 թուականներուն:

Յետագայ տասնամեակներուն, եւ մեզի աւելի մօտ, անհետեւի գրականութեան հանրային ճանաչումը աւելի գարգացաւ եւ տարածուեցաւ երբ երեւան եկաւ Ժ.Ք. Րոլինկի (J. K. Rowling) Harry Potter վէպերու շրջան՝ 1997-2007 թուականներուն: Այդ գիրքերը հանդիսացան բոլոր ժամանակներու ամէնէն տարածուած եւ ժողովրդական գիրքերը: Անհետեւի գրականութեան լաւագոյն նմուշներէն կը նկատուին Lewis Carroll-ի Alice in Wonderland (1865) , C. S. Lewis-ի The Lion, the Witch and the Wardrobe (1950), եւ George R. R. Martin-ի A Game of Thrones (1996) հեղինակութիւնները:

Կարեւոր է նշել որ անհետեւի նորավէպը թէ՛ մանուկներու եւ թէ՛ չափահասներու հասցեագրուած գրականութիւն մըն է: Սակայն գայն պէտք չէ շփոթել հէքիաթներու կամ գիտական ստեղծաբանութեան (science fiction) հետ: Մինչ հէքիաթը պարզապէս կ'ենթադրէ որ մոգական կամ

կախարդական աշխարհ մը գոյութիւն ունի, անհետեւի մեզի կը ներկայանայ իբրեւ կախարդական դրոյթի արդիւնք եղող աշխարհ մը ուր կը տիրեն երեւակայական կամ մտացածին անձեր: Բաղդատմամբ այս երկուքին գիտական ստեղծաբանութիւնը կը զբաղի արուեստագիտական ապագայի մը հեռապատկերով ուր գիտական նուաճումները եւ զարգացումները կը տնօրինեն մարդու ապագան: Կ'ըսուի թէ գիտական ստեղծաբանութեան պարագային անհաւանական նկատուող գրողի գրչիին տակ կարելի կը դառնայ, իսկ անհետեւի գրականութեան պարագային անկարելին հաւանականի զգեստ կը հագնի:

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթերին

Կնիազ Իբոյեանը Յաղթեց Թուրք Մրցակիցին Եւ Նուաճեց Ոսկէ Մետալ

Կնիազ Իբոյեանը ոսկէ մետալ նուաճեց Սպանիոյ Սանտիակո տէ Կոմփոստելա քաղաքին մէջ կատարուող ազատ ոճի ըմբշամարտի Եւրոպայի երիտասարդական առաջնութեան:

92 քկ կարգի եզրափակիչին Մ23 Եւրոպայի փոխախօսեանը գոտեմարտեց թուրք Մուհամէտ Կիմրիի հետ եւ յամառ պայքարի ընթացքին չաղթանակ հասաւ 3:2 արդիւնքով:

Հայաստանի խումբը ազատ ոճի Եւրոպայի երիտասարդական առաջնութեան պայքարը աւարտեց 1 ոսկէ, 3 արծաթէ եւ 2 պրոնզէ մետալներով:

Պասքետպոլի Հայաստանի Հաւաքականը Կը Մասնակցի ԱԱ-ի Ընտրական Փուլին

Հայաստանի պասքետպոլի ֆետերացիան 2027-ի. աշխարհի առաջնութեան ընտրական առաջին փուլին մասնակցելու յայտ ներկայացուցած է: Վիճակահանութիւնը տեղի կ'ունենայ Օգոստոսի 8-ին Գերմանիոյ Միւնխի քաղաքին մէջ: Ընտրական փուլը կը սկսի 2024-ին: Փետրուարին:

Երկրորդ փուլ անցնելու պարագային հաւաքականները պայքարը կը շարունակեն 2025-ին Յունիսին:

Հայաստանի հաւաքականը անցած տարի դարձած էր Եւրոպայի փոքր երկիրներու առաջնութեան չաղթող:

ՖԻՖԱ. Հայաստանի Հաւաքականը 90-րդն Է

Ֆուտպոլի միջազգային ֆետերացիան հրապարակած է ազգային հաւաքականներու դասակարգման աղիւսակը: Հայաստանի հաւաքականը բարձրացած է 7 տեղ եւ 90-րդն է:

Առաջատարը աշխարհի ախոյեան Արժանթինն է:

1. Արժանթին՝ 1873.73
2. Ֆրանսա՝ 1843.54
3. Պրագիլ՝ 1828.27
4. Անգլիա՝ 1797.39
5. Պելճիքա՝ 1788.55
6. Խորուաթիա՝ 1742.55
7. Հոլանտա՝ 1731.23
8. Իտալիա՝ 1726.58
9. Փորթուկալ՝ 1718.25
10. Սպանիա՝ 1703.45
-
90. Հայաստան՝ 1224.08

ՖԻԴԵ. Լեւոն Արոնեանը 15-րդն Է, Գաբրիէլ Սարգսեանը՝ 44-րդը

Շախմատի միջազգային կազմը (ՖԻԴԵ) հրապարակած է շախմատիստներու ամենամսեայ դասակարգման աղիւսակը: Հայաստանի հաւաքականի նախկին առաջատար Լեւոն Արոնեանը (ԱՄՆ) 15-րդ տեղն է: Առաջատարը նորուելիացի Մակնոս Քարլսենն է:

100 ուժեղագոյններու ցանկին մէջ Հայաստանն ունի 4 ներկայացուցիչ: Գաբրիէլ Սարգսեանը (2692) 44-րդն է, Հայկ Մ. Մարտիրոսեանը (2685) 53-րդն է, Շանթ Սարգսեանը (2654) 89-րդն է, Հրանտ Մելքումեանը (2650) 97-րդն է:

Աւարտած Մրցաշրջանի Աշխարհի Լաւագոյն Ֆուտպոլիստներու Տասնեակը

Սպանական հեղինակաւոր Marca պարբերականը կազմած է աւարտած մրցաշրջանի լաւագոյն ֆուտպոլիստներու տասնեակը: Քուէարկութեան մասնակցած են լրագրողներ, նախկին ֆուտթոլիստներ եւ մարզիչներ, կայքի ընթերցողներ:

Լաւագոյնն ճանչուած է Անգլիոյ ախոյեան, գաւաթակիր, Ախոյեաններու Լիգայի չաղթող «Մանչեսթըր Սիթիի» նորուելիացի յարձակող Էրլինգ Հոլանտը:

Անցած տարի դափնեկիրը Մատրիտի «Ռեալի» նախկին յարձակող, ֆրանսացի Քարիմ Բենզեման էր:

- 1-Էրլինգ Հոլանտ («Մանչեսթըր Սիթի»)
- 2-Լիոնել Մեսի (ՊՍՏ/«Ինթեր Մայամի»)
- 3-Վինիսիուս Ժունիոր («Ռեալ»)
- 4-Կիլիան Մփապէ (ՊՍՏ)
- 5-Քեւին Տէ Պրոյնէ («Մանչեսթըր Սիթի»)
- 6-Ռոտրի («Մանչեսթըր Սիթի»)
- 7-Անթուան Գրիզման («Աթլէթիքօ»)
- 8-Վիկտոր Օսիմեն («Նափոլի»)
- 9-Իլկայ Կիլոսթոկա («Մանչեսթըր Սիթի»/«Պարսելոնա»)
- 10-Խվիչա Կվարացիելիա («Նափոլի»)

Իտալիական Երկու Ակումբներ Չեւտաքրքրուած Են Լաիր Տիկնիզեանով

Իտալական «Էմփոլին» ու «Պոլոնիան» հետաքրքրուած են Հայաստանի հաւաքականի եւ Մոսկուայի «Լոկոմոտիւի» 24-ամեայ պաշտպան Նաիր Տիկնիզեանով:

Իտալական ակումբներու սկաուտները հետեւած են Նաիր Տիկնիզեանի խաղին Ուելսի (4:2) եւ Լատվիայի (2:1) դէմ Եւրօ-2024-ի ընտրական մրցաշարի հանդիպումներուն, կը հաղորդէ Sport-express.ru-ն: Ուելսի դէմ խաղին Տիկնիզեանը կատարած էր կոլային փոխանցում, Լատվիայի դէմ խաղին նշանակած էր մէկ կոլ:

Նեյմարը Կը Փափաքի Վերադառնալ «Պարսելոնա»

Պրագիլի հաւաքականի յարձակող Նեյմարը կը փափաքի Ֆրանսայի ախոյեան ՊՍՏ-էն վերադառնալ Սպանիոյ ախոյեան «Պարսելոնա»: Ակումբները արդէն բանակցած են եւ կ'իրականացնեն փոխանցումը, եթէ 31-ամեայ ֆուտպոլիստը համաձայնի աշխատավարձի կրճատման:

Գաթալոնական ակումբը պատրաստ է վերադարձնել Նեյմարին նաեւ պայմանով, որ ՊՍՏ-ն շարունակէ վճարել անոր աշխատավարձի մեծ մասը: Նեյմարը փարիզեան ակումբին մէջ կը ստանայ տարեկան մօտ 30 միլիոն եւրօ:

Անցած մրցաշրջանին ան ՊՍՏ-ի հետ մասնակցած է 29 հանդիպման, նշանակած է 18 կոլ, կատարած է 17 կոլային փոխանցում:

Սփապէն «Ռեալէն» Պահանջած Է 240 Միլիոն Եւրօ

Ֆրանսայի ախոյեան ՊՍՏ-ի եւ Ֆրանսայի հաւաքականի 24-ամեայ յարձակող Կիլիան Մփապէի ներկայացուցիչներու եւ Մատրիտի «Ռեալի» բանակցութիւնները մտած են փակուղի:

Պատճառը Մփապէի ֆինանսական պահանջներն են: Ֆուտպոլիստը կ'ուզէ պայմանագրի ընթացքին Արքայական ակումբէն աշխատավարձի եւ պոնտոններու տեսքով ստանալ ընդհանուր առմամբ 240 միլիոն եւրօ: Եթէ այս ամրան իրականացուէր փոխանցումը, «Ռեալը» նաեւ 180-200 միլիոն եւրօ պէտք է վճարեր ՊՍՏ-ին:

«Ռեալի» ղեկավարութիւնը Մփապէի հետ կը բանակցի, եթէ ան չ'երկարաձգէ պայմանագիրը փարիզեան ակումբի հետ եւ յաջորդ ամրանը անվճար միանայ մատրիտեան խումբին: